

# CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGIȘLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

DIRECTOR:

**I. GR. PERIȚEANU**

fost Ministru, Avocat  
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR:

**ALEXANDRU VELESCU**

Doctor în Drept, Avocat

FONDATOR:

**ION S. CODREANU**

Avocat

## COMITETUL DE REDACȚIE:

**Traian Alexandrescu**, fost decan al Baroului de Ilfov Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif Gh. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Gălășescu Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ. Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Univesitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

**E. C. Decusară** Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat;

## SUMAR

— *Căsătoria românului în streinătate și a streinului în România*, de Fratea Dârlea, magistrat;  
— *D. Gerota: Denumirea societăților anonime cuprinzând numele unui asociat*. Recenzie de V. Pastia, magistrat.

## JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

— Inașa Curte de Casație și Justiție s. I: *Maria și N. Jilescu cu Soc. com. p. construirea de locuințe eftine* (Legea converșiunii. Societatea comunală p. locuințe eftine. Reducerea ratelor. Consimțire din partea debitorului. Nu mai poate invoca o altă reducere);  
— Idem, idem: *C. I. Zănescu-Mic. cu Ioana Enache-Baciu și a.* (Perimare. Apel introdus la tribunal sau Curte. Cerere de perimare curge de la data introducerii apelului a cărui primire contează ca act de procedură, fie că apelul s'a introdus la tribunal sau Curte);  
— Idem s. II: *Tudor Cuțulescu și a. cu Maria C. Buzatu* (Contestație. Act autentic. Valoarea sub 50.000 lei. Investire cu formula executorie de către tribunal. Apel. Competința Curții de Apel);  
— Idem s. III: *Casa Generală de Pensii cu Elena Lt.-Col. Mustacov* (Pensii. Militari. Maximum de pensie ce li se cuvine. Art. 14 din jurnalul consiliului de miniștri Nr. 1922 din 1931 și jurnalul Nr. 985 din 1931);  
— Curtea de Apel București s. I. *Soc. an. Suici cu Ștefan Niculescu* (Suspendare de executare pe baza recursului introdus. Caracterizare. Autoritate de lucru judecat. Incheeri pe cale grațioasă);  
— Curtea de Apel Constanța: *Prefectura jud. Constanța și a. cu I. Ghinsberg* (Comitate școlare. Creanță contra lor. Urmărirea de către creditor. Nu se poate face decât pe calea indicată de art. 60 din legea p. perceperea și urmărirea veniturilor publice).

## JURISPRUDENȚA STREINĂ

— Casația italiană I (Contract de comision. Executare. Vânzare. Trecerea prețului în patrimoniul comitentului);  
— Idem, idem (Societate anonimă. Acțiuni preferențiale. Clauză statutară. Suprimarea drepturilor preferențiale de Adunarea generală. Legitimitate);  
— Idem, idem (Successiune. Legat determinat. Posesie de 30 ani. Prescripție);  
— Idem s. III (Obligațiuni cu scadență fixă. Locul plății. Prezența creditorului la domiciliul debitorului, insuficientă);  
— Idem, idem (Concurență nelegală. Confuzie de produse. Element necesar. Aplicațiune);  
— C. Ap. Florența (Locațiune de operă. Mandat. Deosebiri. Aplicațiune);  
— C. Ap. Bologna (Successiune. Legat fiduciar. Document secret. Validitatea legatului);  
— C. Ap. Messina (Cambie. Semnătură de favoare. Cunoștința giratarului. Promisiunea de a renunța la ea);  
— C. Ap. Paris (Forma de renunțare ereditară a succesoriului neregulat) cu Nota d-lui H. Udrea, magistrat.

## CASATORIA ROMÂNULUI ÎN STREINATATE ȘI A STREINULUI ÎN ROMANIA\*)

### I.

Deși căsătoria este una din manifestările libertăților individuale, totuși contractarea ei nu este lăsată la atributul suveran al părților. Statul se interesează de durabilitatea căsătoriei, de siguranța și condițiunile sale de valabilitate. Cine se căsătorește este obligat să urmeze dispozițiunile imperative puse de legiuitor, unele din ele obligatorii și pentru streini dacă se căsătorește în țara noastră.

Din cauza concepțiunilor diferite asupra căsătoriei ar fi nevoie de un cod internațional, de un statut unitar pentru toți.

În adevăr anularea unei căsătorii dăunează nu numai interesele celor căsătoriți sau copiilor rezultați din această căsătorie, dar și terților cari au intrat în raporturi juridice luând de bază căsătoria încheiată. Statul juridic al fiecăruia trebuie să fie sigur și cunoscut de toți, numai așa siguranța părților și creditul public vor fi salvardate.

Până acum conflictele în materie de căsătorie în

\*) *Bibliografie.* D. *Alexandresco*. Căsătoria streinilor și jurisdicția consulară în România, Dreptul 1892, p. 624, 1907, p. 317; *Eugene Audinet*, Les Conflits des lois en matière de mariage et de divorce, Recueil des Cours de l'Academie de Droit International 1926, p. 175; *Arminjon*, Précis de Droit International privé; *E. Bartin*, Principes de Droit International privé; *C. N. Buzdugan*, Du mariage des Roumains a l'étranger et des étrangers en Roumanie, Recueil du Droit International privé, 1899 (Clunet) p. 56; Despre formele exterioare ale căsătoriei, Dreptul 1895, nr. 7; *L. Von Bar*, Conflits des lois en matière de mariage, Clunet 1886, p. 697; *G. Cluzel*, Le mariage et le divorce confessionnel des étrangers en France, Journal de Droit International privé (Clunet) 1909, p. 5; *Pasquole Fiore*, Du mariage célébré a l'étranger suivant la législation italienne, Journal du Droit International privé (Clunet) 1887; p. 46; *Fuzier-Herman*, Demogue, Code civil annoté Vol. I; *Hamangiu Georgian*, Cod civil adnotat; *Alfred Djuvara*, Dreptul international privat dinaintea tribunalelor române, Dreptul 1900, p. 485; *A. de Lappradele et J. P. Niboyet*, Repertoire de Droit International privé; *J. P. Niboyet*, Précis de Droit International privé; *A. Pillet*, Droit International privé Vol. I; *Jean Perroud*, Le mariage et le divorce, Clunet 1922, p. 5; *A. Weiss*, Droit International privé.

dreptul internațional s'au rezolvat diferit de dreptul intern al fiecărui Stat, fie ținând seamă de Statul civil al streinilor, fie de regula *locus regit actum*, fie de teoria *retrimeterii*.

După doctrina internațională, doi streini se pot căsători în altă țară, fie urmând formele locale ale Statului pe teritoriul căruia contractează căsătoria <sup>1)</sup>, în ce privește condițiunile de formă ale căsătoriei sau înaintea agentului diplomatic al țării sale, urmând în acest caz dispozițiunile legii sale naționale.

La noi legea actelor civile <sup>2)</sup>, abrogând art. 151—161 c. civ. dispune prin art. 82 următoarele: „Românul se va putea căsători în streinătate fie înaintea agentului diplomatic sau consular și în acest caz forma căsătoriei va fi supusă legii române; fie la ofițerul stării civile al locului, potrivit formelor prevăzute de legea streină”.

Dacă căsătoria se celebrează de agentul diplomatic sau consular, trebuie să fie precedată de publicații făcute în conformitate cu art. 72—73 din această lege. Iar dacă se celebrează înaintea autorităților competente ale țării unde se găsește, nu va fi nevoie de alte publicațiuni decât cele prevăzute de legea streină, va trebui însă să îndeplinească condițiunile de fond ale căsătoriei prevăzute de legea română (art. 83 și 84 din lege).

Obligațiunea pusă în acest articol pentru românul care se căsătorește după legea locală streină este aplicațiunea regulii *locus regit actum* <sup>3)</sup>, adică actul spre a fi valabil trebuie să îmbrace formele legii sub imperiul căreia se încheie.

## II.

### *Căsătoria unui român sau românce în streinătate*

După dispozițiunile din legea actelor stării civile, românului, când se căsătorește în streinătate, i se lasă opțiunea între formele locale sau formele diplomatice. Dar în ambele cazuri condițiunile de fond ale căsătoriei trebuie să fie respectate <sup>4)</sup>.

Cum căsătoria concerne evident starea civilă a persoanei, această situațiune îl urmează în orice loc. Cineva căsătorit în România va fi căsătorit pretutindeni, de asemenea starea de incapacitate, provenită din minoritate, vârstă, etc. Un român sub 18 ani, sau o fată sub 15 ani, nu se poate căsători valabil într'o țară care admite o vârstă mai mică. Tot legea română se aplică și când consimțământul este viciat de violență, de eroare, asupra persoanei sau când autorizația persoanelor pentru cei incapabili lipsește, apoi inexistența

unei căsătorii anterioare chiar dacă s'ar căsători într'o țară care admite poligamia <sup>5)</sup>. Gradul de rudenie este acela arătat de legea națională și care trebuie respectată, chiar dacă legea locului oprește rudenie la un grad mai mic. De asemenea trebuie respectat și termenul de viduitate cerut de legea română.

O căsătorie care ar contraveni acestor dispozițiuni, va fi viciată de o nulitate relativă sau absolută, conform legii române.

Dacă însă viitorii soți sunt de naționalități diferite, condiția cerută pentru ca o căsătorie să fie încheiată valabil va fi aceea pretinsă de legea națională a fiecărui. Pentru român, regulile de fond cerute de legea sa, pentru strein sau streină, regulile de fond ale propriei sale legi. Deci fiecare cu legea sa. Aceste condițiuni trebuie să fie respectate, fie că românul recurge la forma diplomatică a căsătoriei, fie la formele locale.

Dacă românul a ales forma în vigoare în țară de celebrare, trebuie să urmeze aceste forme <sup>6)</sup>.

Dacă forma locală a căsătoriei este *solo consensu* <sup>7)</sup>, care pentru a fi valabilă nu pretinde niciun înscris, sau se mulțumește cu coabitațiunea și posesiunea de stat, sau forma locală este căsătoria religioasă, vor fi valabile aceste căsătorii? Cred că nu.

Românul care se căsătorește în streinătate, potrivit formelor locale, este obligat de art. 82 din legea actelor stării civile să se căsătorească înaintea ofițerului de stare civilă al locului. Pentru neintervenția ofițerului de stare civilă, legea română consideră ca inexistență o asemenea căsătorie, sau în orice caz izbită de o nulitate absolută, deși căsătoria ar fi considerată valabilă după legea locului.

Dispoziția că să intervină ofițerul de stare civilă este o dispoziție imperativă care se impune românului chiar când se căsătorește în streinătate. Dacă legiuitorul ar fi pretins numai îndeplinirea formelor locale, de sigur că și căsătoria *solo consensu* ar fi fost valabilă.

La noi simplul consimțământ al părților sau posesiunea de Stat a părților nu poate crea o căsătorie valabilă oricât ar fi de prelungită și repetată această posesiune.

Art. 176 c. civ. pretinde că „nimeni nu poate reclama titlul de soț și efectele civile ale căsătoriei dacă nu prezintă act de celebrarea căsătoriei înscris în registrul de stare civilă, afară de cazurile prevăzute de art.

5) De exemplu, în multe țări musulmane (afară de Turcia) apoi în țări din Asia și Africa, se admite poligamia.

6) Când însă românul s'ar căsători într'o țară necivilizată sau cu forme primitive în ce privește încheierea actelor, credem că actul nu este valabil. Când urmează a privi ca valabil un act, trebuie să existe o comunitate juridică între țara noastră și Statul pe teritoriul căruia se celebrează căsătoria. De exemplu, într'o țară din Asia sau Africa, unde șeful unui trib, ar fi ofițerul stării civile, după concepția politică a acelu Stat și dacă formele sunt primitive, căsătoria nu are nicio valoare. Concepția etatistă pe care trebuie să o avem în vedere la o căsătorie, trebuie să prezinte un minimum de echivalență juridică între cele două State.

7) Un mariaj pur consensual, urmat de coabitare, între un strein și o franceză, a fost considerat ca inexistent în Franța, fără să se mai cerceteze dacă după anumite legislațiuni americane, acest mariaj produce efectele unui mariaj legitim (Trib. civ. Seine, 27 Juillet 1897, Clunet 1897, p. 1028).

Intr'o opinie foarte răspândită, s'a pretins că regula *locus regit actum*, având totdeauna un caracter facultativ, streinul se poate căsători *solo consensu* (Weiss III, p. 558).

1) In sistemul legislativ anglo-american se aplică teoria retrimeterii. Naționalul în altă țară este supus legii domiciliului și nu legii sale naționale. Legea personală este legea domiciliului. Tot legea domiciliului este aplicabilă și apatrizilor care neavând naționalitate, forțamente li se aplică legea domiciliului. Soluția aceasta s'a aplicat și refugiaților ruși, armeni, turci, asirieni, care fiind expatriați, li s'a aplicat chiar legea reședinței.

2) In proiectul codului civil sub capitolul „Aplicațiunea teritorială a legii” dispozițiunile în această materie sunt reglementate în art. XVII, XVIII, XXI, XXII.

3) Conform art. 2 alin. 3 din codul civil român, această regulă este arătată expres și pentru toate actele: „Forma exterioară a actelor este supusă legilor țării unde se face actul”.

4) Regula este cuprinsă și în art. 2 alin. 2 din codul civil, care arată că „legile relative la starea civilă și la capacitatea persoanelor urmăresc pe români chiar când își au reședința în streinătate”.

33. „Art. 173 c. civ. pune sancțiunea că orice căsătorie care s'ar fi făcut în taină și nu s'a celebrat înaintea ofițerului de stare civilă, se poate ataca de către însuși soțul sau toți aceia care au un interes actual la aceasta, precum și de ministerul public.

Or, o instituțiune juridică, în care intervine ministerul public, este considerată de ordine publică și ca atare se impune cu toată vigoarea particularilor, fie că s'ar găsi înăuntrul sau în afara Statului.

Intervenția ofițerului stării civile, intervenția Statului agent al său, este o dispoziție care concerne deci ordinea publică care nu admite căsătoria *solo consensu*, dispoziție a cărei neobservare atrage sancțiuni severe. Deci legiuitorul român ordonă în mod imperativ că cine se căsătorește să se ducă la ofițerul de stare civilă și printr'un argument *a contrario* oprește căsătoria prin simplu consimțământ fiindcă nu-i recunoaște niciun efect juridic.

Deci în țară sau streinătate, naționalul trebuie să respecte această cerință imperativă pe care legea sa i-o impune. Și dacă forma locală este căsătoria *solo consensu*, să se ducă la ofițerul public român, agentul diplomatic, sau să încheie pe urmă o căsătorie valabilă.

Pentru căsătoria religioasă, dacă preotul este și ofițer de stare civilă, legea trebuie să fie considerată satisfăcută. Statul și-a îndeplinit interesul și cred că o astfel de căsătorie este valabilă <sup>8)</sup>.

Se susține că instituțiunea căsătoriei civile este de ordine publică și legea noastră nu recunoaște ca valabilă decât căsătoria care a fost celebrată în streinătate înaintea ofițerului de stare civilă competente <sup>9)</sup>.

Este o condiție esențială pentru căsătorie, ca celebrarea să se facă în fața ofițerului de stare civilă local

8) De exemplu, în Spania, regulile căsătoriei canonice fac parte din legislația civilă, în timp ce în Grecia, căsătoria este în întregime supusă legislației religioase.

„Reciproquement et toujours par application de la règle *locus regit actum* nos tribunaux ne reconait pas un mariage religieux célébré dans un pays où cette cérémonie est depourvue d'effets civils” (*Gaz Pal*, 14 Nov. 1934).

S'a pronunțat de asemenea nulitatea unei căsătorii contractate în Italia înaintea unui preot (*Clunet* 1882).

La noi este o deosebire fundamentală între art. 152 cod. civ. abrogat, care nu spune nimic de intervenția ofițerului de stare civilă, și legea actuală care pretinde o asemenea intervenție, deoarece spune „înaintea ofițerului de stare civilă competente”.

9) Dacă naționali unei țări a cărei legislație pretinde o celebrare religioasă a căsătoriei, căsătoriți numai civilmente în streinătate, nu sunt căsătoriți și în țara lor de origine fiindcă se consideră ceremonia religioasă nu ca o chestiune de formă, ci ca o condiție de fond intrinsecă, esențială pentru validitatea căsătoriei (*Arminjon* nr. 60, p. 136).

O căsătorie contractată de francezi catolici în Anglia, înaintea unui preot catolic și în prezența registratorului public calificat, care a dresat actul de căsătorie, este valabilă (Rouen, 17 janv. 1912). Sau căsătoria celebrată în Brazilia înaintea unui preot catolic și doi martori (*Clunet* 1879, p. 281). De asemenea, a fost considerată valabilă o căsătorie religioasă celebrată în republica Argentina înaintea preotului catedralei, când se dovedește că mariajul a fost celebrat conform regulilor republicii Argentine (*Clunet* 1882, p. 134). A fost valabilă căsătoria contractată în Egipt între un francez de religie creștină și între un indigen de acelaș rit, dacă celebrarea a avut loc înaintea patriarhului competente urmând formele determinate de legea religioasă și uzurile locale (*Revue*, 1909, p. 862).

și cred că dacă acest ofițer de stare civilă este preotul sau altă persoană recunoscută de legea locală, căsătoria trebuie să fie considerată valabilă. Astfel regula *locus regit actum* admisă pretutindeni și chiar legiferată nu-și mai îndeplinește funcțiunea sa.

Atunci când o căsătorie s'a încheiat, trebuie să interpretăm legea într'o astfel de manieră ca să menținem efectul căsătoriei nu să o desființăm. Anuierea unei căsătorii produce atâtea consecințe neașteptate pentru nevinovați.

Părțile când încheie un act au în vedere un scop moral și se gândesc prea puțin la formalismul în care trebuie să încadreze acest act. Ordinea publică cere din contră pentru interesele politice ale unui Stat, ca să existe cât mai multe căsătorii și să se îndepărteze cât mai mult neregularitățile care ar desființa o căsătorie.

O altă chestiune care se poate ivi este dacă părțile se pot căsători prin procură.

Dacă legea locului admite că cineva se poate căsători prin procură, credem că o astfel de căsătorie este valabilă. Dacă consimțământul se exprimă personal de parte sau se dă prin procură, este o chestiune de formă și deci urmează a fi reglementată de legea locului de celebrare: *lex loci contractus*. Dar se poate susține că dispoziția ca părțile să se prezinte personal la ofițerul de stare civilă, este o dispoziție imperativă care obligă pe părți chiar când contractează în streinătate.

### III.

#### *Căsătoria în formă diplomatică sau consulară*

Legiuitorul român lasă naționalului posibilitatea că dacă nu vooeste să se căsătorească conform legii locului, să se căsătorească înaintea agentului diplomatic sau consular al țării sale, în care caz se aplică legea națională. Deci căsătoria în fața unui agent diplomatic strein nu este valabilă, deoarece legiuitorul a lăsat părților alegerea între forma locală înaintea ofițerului de stare civilă competente sau forma diplomatică sau consulară, reprezentant al țării sale, numai într'atât voința părților este autonomă. Interzicerea este chiar prevăzută de art. XIX din proiectul codului civil, care arată că românul nu se va putea căsători în streinătate înaintea unui agent diplomatic sau consular strein.

Deci un român care s'ar căsători cu o streină la agentul diplomatic al viitorului său soț, deși o asemenea căsătorie poate fi valabilă, după legea celui alt soț este izbită de nulitate după sistemul legii noastre.

Cum însă anularea unei căsătorii atrage grave consecințe pentru părți și copiii rezultați din această căsătorie, o astfel de căsătorie ar putea fi privită ca putativă pentru ambii sau unul din soți dacă a existat buna credință cerută de codul civil.

Soluția comportă dificultăți, fiindcă obligațiunea de a alege între o formă sau alta are un caracter imperativ și ca toate dispozițiunile imperative neobservarea lor are ca consecință considerarea actului ca nul: *Qui contra legem agit, nihil agit*.

În adevăr într'o astfel de ipoteză trebuie să considerăm că la o astfel de căsătorie nu a intervenit ofițer de stare civilă pe care legea noastră îl cere în mod expres și deci căsătoria este sau inexistentă sau în orice caz izbită de o nulitate absolută.

Totuși tendința modernă evoluiază spre ușurarea condițiilor de a se putea efectua o căsătorie, cerându-se cât mai puține forme. Este un interes general ca

Statul juridic al familiei să fie păstrat și să nu fie prea mulți copii naturali, cărora li s'ar răpi drepturile alimentare și succesoriale.

## IV.

*Căsătoria streinului în țara noastră*

Legiuitorul nostru în art. 86 din legea actelor de stare civilă a prevăzut pentru streini, posibilitatea de a se căsători înaintea autorităților noastre <sup>10)</sup>, adică înaintea ofițerului de stare civilă, singura autoritate competente în această materie. De sigur că streinul se poate căsători în forma diplomatică, ipoteză pe care legiuitorul nostru n'a prevăzut-o fiindcă nu intră în competența sa. Putem spune că streinul se poate căsători la noi în același mod prevăzut pentru românii care se căsătoresc în streinătate: *forma locală* sau *forma diplomatică*.

Când streinul recurge la forma locală a noastră, el este supus legii române pentru tot ce privește condițiunile de formă ale căsătoriei, iar condițiunile de fond vor fi guvernate de legea sa națională. În acest scop streinul este obligat să prezinte un certificat eliberat de legătuirea sau consulatul său, sau de Ministerul Afacerilor Străine, care să conțină dispozițiunile legii sale naționale.

Ce trebuie să decidem pentru *apatrizi* care n'au naționalitate? De exemplu, refugiații ruși, armeni, etc., pe care revoluțiile interne i-au silit să se refugieze și care și-au pierdut naționalitatea în țara lor?

Doctrina anglo-saxonă, în ce privește starea și capacitatea persoanei, le lasă a fi guvernate de legea domiciliului părții; este cunoscuta teorie a *retrimeterii* <sup>11)</sup>. (Renvoi), admisă și de art. 27 din legea de introducere a codului civil german.

Dacă streinul se căsătorește la noi cu o streină de naționalitate diferită, fiecare va fi obligat să facă dovada dispozițiunilor legilor lor respective pentru condițiunile de fond ale căsătoriei. Se aplică legea fiecăruia pentru condițiunile de fond.

10) În art. XXI din proiectul codului civil, legiuitorul a abandonat definitiv noțiunea „de autoritățile țării” care ar fi putut da naștere la confuzie și a fost mai clar, fiindcă de această dată spune categoric: „înaintea ofițerului român al stării civile”.

11) Art. LXVI din proiectul codului civil arată expres că dacă o persoană nu are nicio naționalitate în locul legii naționale se va aplica legea domiciliului, sau în lipsă legea reședinței obișnuite.

La a VI-a conferință dela Haga din 1928 s'a propus să se adauge la art. 1 din Convențiunea din 12 Iunie 1902, următoarele 3 aliniate: „Dacă unul din soți este apatrid, va fi considerată ca lege națională a sa în sensul dispozițiunilor prezentei convențiuni, legea reședinței obișnuite.

Dacă unul din soți are mai mult de o naționalitate va fi considerată ca lege a sa națională, în sensul dispozițiunilor prezentei convențiuni, aceea din legile sale naționale care este în același timp legea locului reședinței sale obișnuite. În lipsă de reședință obișnuită, aceea din legile sale naționale care este în același timp legea locului de reședință din timpul celebrării căsătoriei. Dacă el nu are reședință în niciunul din Statele al cărui resortisanț este, este suficient ca dreptul de a contracta căsătoria să fie recunoscut de una din legile sale naționale.

Totuși când căsătoria trebuie să fie celebrată în unul din Statele a cărui naționalitate o are acest Stat va avea facultatea de a-i aplica exclusiv propria sa lege, oricare ar fi locul reședinței și căsătoria astfel celebrată va fi recunoscută în toate celelalte State.

O chestiune care se poate prezenta este dacă un strein se poate căsători prin procură.

La noi s'a putut în mod excepțional în timpul războiului <sup>12)</sup>.

Modul cum se dă consimțământul este o chestiune de formă, deci *locus regit actum*. Art. 91 din legea actelor stării civile pretinde că soții să fie de față spre a fi întrebați de ofițerul de stare civilă, ceea ce exclude consimțământul prin procură și ofițerul de stare civilă căruia i s'ar cere să celebreze o căsătorie în astfel de condiții trebuie să refuze celebrarea altfel se expune la sancțiunea art. 115 din această lege, deși căsătoria rămâne valabilă dacă părțile nu o atacă, deoarece numai în caz de lipsă totală de consimțământ căsătoria este considerată ca inexistentă.

Pentru necunoașterea legii din partea ofițerului de stare civilă nu trebuie să fie pedepsiți nevinovații.

Ce trebuie să decidem dacă streinul în loc să se ducă la ofițerul de stare civilă se duce la un preot, de exemplu, în cazul când legea sa națională îi pretinde o căsătorie religioasă, ca o condiție de fond, esențială pentru validitatea căsătoriei?

În ordinea juridică internă sau internațională nu putem obliga pe cineva să încheie un act nul, atât timp cât bunele moravuri sau ordinea publică a unui Stat nu sunt călcate sau nesocotite de activitățile unui strein.

Legea noastră se ocupă numai de cazul când streinul voește să se căsătorească conform legilor noastre.

Dacă ordinea noastră publică nu se opune, streinul poate contracta valabil o căsătorie la preot <sup>13)</sup>.

La noi benedictiunea religioasă nu este obligatorie. Deci singura instituțiune valabilă recunoscută de legiuitorul nostru este căsătoria civilă. Pe de altă parte, din art. 86 rezultă că numai atunci când streinul se căsătorește înaintea autorităților noastre este supus legilor noastre în tot ce privește condițiunile de formă ale căsătoriei.

Dacă însă admitem că preotul este și el o autoritate în Stat, fiindu-i conferite atribuțiuni, dacă căsătoria religioasă nu vătămă ordinea publică și dacă condițiunea căsătoriei religioase este o chestiune de fond, trebuie să admitem valabilitatea unei astfel de căsătorii.

S'a susținut temeinic că mariajul civil este de ordine publică din cauză că preotul care a celebrat o căsătorie în astfel de împrejurări se expune la pedeapsă; deci streinul ar fi obligat să contracteze căsătoria civilă și apoi să meargă la preot dacă vrea. Dispoziție expresă nu există.

S'a susținut că din caracterul penal al art. 166 c. pen. care pedepsește pe preot s'a tras consecința caracterului de ordine publică al căsătoriei civile. Părțile nu sunt pedepsite. În doctrina penală este admis că nu se poate pedeapsă fără text. Interpretarea legii penale este restrictivă. Căsătoria trebuie să fie valabilă atât timp cât în sistemul nostru legislativ regula *locus regit actum* nu este obligatorie pentru strein, iar ordinea noastră publică nu poate fi vătămă de celebrarea unei căsătorii numai înaintea preotului.

Evident că dacă la noi ordinea religioasă ar fi con-

12) Decretul din 15 August 1916, publicat în Monitorul Oficial nr. 108 din 15 August 1916, permite pentru mobilizații de pe front, căsătoria prin procură.

13) Domnul *Arminjan* (II, nr. 60) susține caracterul obligatoriu al regulei *locus regit actum*, pentru că codificarea legii franceze consideră ceremonia religioasă ca o chestiune de formă și trebuie să aibă precădere asupra calificării streine care vede o condițiune de fond (*Bartin*, Principes § 169).

siderată ca periculoasă ordinei politice sau civile, soluția s'ar schimba. La noi din spiritul legilor avem religie de Stat, biserica este o autoritate, este for de judecată pentru tot ceea ce privește domeniul său de activitate. Deci trebuie să admitem că intervenția ofițerului de stare civilă este legitimată pentru siguranța stării civile a celor căsătoriți, deoarece acesta ține și registre de stare civilă.

Intru cât ar fi periclitată ordinea noastră publică când un strein vrea să se căsătorească valabil la prețul cultului său ?

Art. 166 c. pen. ar urma să se aplice când preotul celebrează o căsătorie între o streină și un național sau doi naționali, căci în acest caz Statul este interesat la siguranța stării civile a naționalilor săi.

## V

### Ordinea publică

Condițiunile de fond ale legii streinului, Statul personal, în ce privește capacitatea, nu va fi în întregime respectat la noi, dacă el atinge ordinea publică; în acest caz dreptul local prevalează asupra legii streinului.

Ordinea publică joacă, fie un rol prohibitiv, fie un rol permisiv.

Dacă legea națională a unui strein admite poligamia și acesta voeste să se căsătorească a doua sau a treia oară la noi, această capacitate încetează pe teritoriul nostru.

În adevăr în spiritul legilor noastre există instituția monogamiei, instituție de ordine publică a cărei neobservare atrage pedeapsa penală a poligamiei, prevăzută de art. 271 c. pen. pentru cei căsătoriți și pentru ofițerul de stare civilă : deci spre deosebire de căsătoria religioasă care poate fi admisă fără niciun pericol pentru ordinea noastră publică, poligamia este depeșită, or legile penale se aplică și streinilor. Cum însă ordinea publică este în funcțiune de ordinea politică, morală și socială a fiecărui Stat, această căsătorie dacă nu este anulată, rămâne valabilă în concepțiunea legii care admite poligamia, în cazul nostru legea națională a streinului.

Dacă legea streină admite o vârstă mai mică decât legea noastră de această dată este un drept câștigat, o condițiune de fond care trebuie respectată dacă nu contravine ordinei noastre publice.

În adevăr fixarea vârstei are în vedere protecțiunea individului legi care sunt permanente și urmează pe cei interesați în orice loc s'ar găsi, dar o vârstă prea mică ar contraveni ordinei noastre publice și în acest caz legile noastre intră în funcțiune.

De asemenea când este vorba de rudenie intervine de asemenea noțiunea de ordine publică. O căsătorie între rude apropiate este o chestiune care intră atât în domeniul ordinei publice, cât și al bunelor moravuri. Rudenia așa cum este permisă și sancționată de legile noastre se impune și streinului.

De acord cu întreaga doctrină, de câte ori ordinea publică sau bunele moravuri ale Statului nostru se opun aplicațiunii sau eficacității unui statut civil, fie în ce privește capacitatea, fie în ce privește condițiunile cerute la căsătorie sau orice act, interesele Statului care reprezintă ordinea publică și bunele moravuri ale Statului are precădere față de interesele particulare ale streinului <sup>14)</sup>.

Ce trebuie să decidem dacă legea streină între condițiunile de fond ale căsătoriei pretinde și alte condițiuni, de exemplu, interzicerea căsătoriei între negri și albi sau între creștini și alte religii sau între o clasă și alta ?

Ofițerul de stare civilă poate celebra o asemenea căsătorie <sup>15)</sup>, deși ar fi nulă după legea streinului.

La noi, după doctrina noastră constituțională în conformitate cu ideile care stau la baza așezămintelor noastre sociale, egalitatea este un principiu social și juridic, un principiu de ordine publică.

Ordinea publică este o totalitate de idei, precepte și dogme religioase, morale, civile și politice, care chiar dacă nu sunt prevăzute în mod expres, există în spiritul legilor.

La noi, toate barierele sociale care mai există încă în alte state și care constată privilegii sau deosebiri de clasă, de confesie, de rasă, sunt înlăturate.

## FRATEA DĂRLEA

Judecător de ședință Tribunalul Târnava-Mică

## RECENZII

D. GEROTA. *Denumirea societăților anonime cuprinzând numele unui asociat.*

Într-o broșură în care se reproduce studiul publicat în Revista de Drept Comercial și studii economice, d. D. Gerota, docent de drept comercial la Facultatea din București și judecător de ședință la Tribunalul Ilfov, se ocupă de o problemă des dezbătută înaintea instanțelor comerciale și de un evident interes practic și anume dacă în denumirea societăților anonime poate figura numele unuia din asociați; este controversa creată de art. 78 alin. 2 din codul comercial și nesoluționată încă.

Autorul analizează pe larg numeroase jurisprudențe ale instanțelor judecătorești și soluțiunile pro și contra cari s'au emis, citând și opiniile numeroșilor autori cari s'au ocupat de această chestiune, în concluzie d-sa se raliază la părerea intermediară : respinge posibilitatea ca o societate anonimă să poarte denumirea unuia din asociați pur și simplu, dar o admite, dacă chiar în titulatură, se adaugă cuvintele „societate anonimă” (preșuratarea S. A. găsind-o insuficientă) — conchizând că singura cerință a art. 78 alin. 2 este ca din denumire să rezulte calificarea felului societății din care face parte, astfel că orice confuzie cu societățile de persoane să fie exclusă.

Deci d. Gerota reduce problema la o simplă distincție a felului de societăți și pentru a ajunge la această concluzie se bazează pe ideea că în conceptul modern al fondului de comerț intră și numele comercial și deci acesta nu poate fi exclus din denumirea unei societăți.

Nu vom intra în discuția acestei probleme în cadrul acestei recenzii; dacă semnalăm studiul d-lui Gerota, în afară de motivul valorii lui, o facem pentru a releva că atât d-sa, cât și autorii streini citați (cari ne interesează mai puțin atunci când este vorba de interpretarea unui text cu o redacțiune proprie legiuitorului român) dar mai ales instanțele judecătorești, care admit nelimitat soluția afirmativă sau numai cea intermediară a d-lui Gerota, comit — după părerea mea — o dublă eroare: aceea că interpretând textul art. 78 c. com., care edictează o prohibiție expresă, îl înlătură pur și simplu; a doua — ca pentru a ajunge să-l înlătore — se recurge la conceptul fondului de comerț în care intră și numele comercial, fără ca apoi să

14) Art. LXIV din proiectul codului civil prevede că dispozițiunile legii streine competente vor fi înlăturate în folosul legii române dacă ele sunt protivnice ordinei publice sau bunelor moravuri.

15) Art. LXIV din proiectul codului civil prevede că dispozițiunile legii streine competente vor fi înlăturate în folosul legii române dacă ele sunt protivnice ordinei publice sau bunelor moravuri.

examineze în fapt dacă în adevăr numele asociatului care intră în denumirea societății anonime constituie un adevărat fond de comerț — admițând aceasta a priori, fără a se face vreo dovadă în fiecare caz în parte.

Singura concesiune care după opinia noastră ar putea fi admisă este atunci când numele unui asociat ar fi într'atât de depersonalizat, încât s'ar confunda cu însuși produsul care este obiectul comerțului, astfel încât ideea de persoane fizice să dispară complet (doctrina citează ca exemple: Borsalino, Citroën, etc.), aceasta însă dacă s'ar face în prealabil și dovada.

Noi regretăm că această chestiune nu a ajuns până la Înalta Curte de Casație, căci avem convingerea că Suprema instanță ar da adevărata interpretare articolului 78 alin. 2 și care nu ar fi aceea a majorității instanțelor de fond.

Până atunci rămânem în plină controversă; noi care în această chestiune (Trib. Ilfov S. I com., sentința nr. 1560/936) ne-am situat pe planul unei aplicații stricte a art. 78 c. com. semnalăm cu plăcere apariția studiului d-lui Gerota, util prin materialul bazat ce-l pune la dispoziție juriștilor și a cărei expunere clară și completă distinge și de data aceasta lucrarea autorului.

V. PASTIA  
magistrat

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I a

*Audiința dela 13 Mai 1936*

Președinția d-lui AL IUCA, președinte

*Maria și N. Jilescu cu Soc. com. p. construirea de locuințe eftine*

Decizia nr. 602 Dosar nr. 997/935

Legea conversiunii. Societatea comunala pentru construcția de locuințe eftine. Reducerea ratelor. Consimțire din partea debitorului. Nu mai poate invoca o altă reducere. Art. 9 din legea pentru modificarea legii pentru construcțiuni de locuințe eftine din 1920. Art. 74 alin. 1 din legea dela 7 Aprilie 1934.

*Reducerea ratelor efectuată și consimțită de debitor sub imperiul legii modificatoare din 20 Aprilie 1932, a Societății comunale pentru construirea de locuințe eftine care prin art. 9 dispunea reducerea ratelor datorate, în urma hotărârii consiliului de administrație, constituie o înțelegere, care potrivit art. 74 alin. 1 din legea dela 7 Aprilie 1934 este și rămâne valabilă și are drept urmare că debitorii cari au obținut odată reducerea creanței pe baza ei, nu mai pot cere și să obțină o nouă reducere și pe baza legii din 7 Aprilie 1934 pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane.*

Curtea,

Asupra recursului introdus de Maria și Nicolae Jilescu în contra deciziunii nr. 145 din 1935 dată de Curtea de Apel București s. III-a :

*Având în vedere motivele de casare :*

Violarea art. 74 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 și exces de putere.

Am susținut înaintea Curții de Apel, că nu a existat între noi și Societatea Comunala de Locuințe Eftine o înțelegere în sensul art. 74 alin. 1 din legea din 7 Aprilie 1934, Societatea Comunala nefăcând altceva decât să execute o dispoziție legală a legii; or a executat o dispoziție legală nu înseamnă a contracta o înțelegere.

Reducerea prevăzută de legea modificatoare a legii Societății Comunale de Locuințe Eftine, din 20 Aprilie 1932, sunt obligatorii pentru societate.

Art. 9 din legea dela 20 Aprilie 1932 spune: „Va reduce temporar pentru cumpărătorii de locuințe, cu începere dela 1927”.

Curtea de Apel, cu violarea art. 74 și prin exces de putere motivează că înțelegerea încheiată în baza legii Societății Comunale de Locuințe Eftine din 20 Aprilie 1932, este liber consimțită, deoarece spune Curtea de fond, aceste înțelegeri sunt subordonate încheierii consiliului de administrație al societății, cari putea sau nu să ratifice acele înțelegeri.

Or această argumentare este eronată, deoarece consiliul de administrație al societății era obligat să admită reducerea ratelor din cauza expresiunilor imperative ale textului art. 9 din legea societății.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs, din care rezultă că prin actul autentificat de Tribunalul Ilfov s. Notariat sub nr. 29706 din 1931, intimata Societatea comunala pentru construirea de locuințe eftine din București a vândut și recurenții Nicolae și Maria Jilescu au cumpărat un imobil din București pe prețul de 885.000 lei, din care s'a plătit, la facerea actului, suma de 461.336 lei, iar restul de 423.664 lei urmând să fie achitat în timp de 20 ani prin rată lunară, a sumei de 814.737 lei, sumă care reprezintă acel rest socotit în obligațiuni ale Societății intime pe cursul zilei.

Intervenind legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și recurenții, pretinzând că ei ar beneficia de dispozițiunile acestei legi prin care creanțele achitate în primii doi ani dela promulgare se reduc cu 35%, au oferit în mod real intimatei suma de 199.974 lei în numerar, drept contra-valoare a restului de preț socotit în obligațiuni de ale societății pe cursul zilei și invitând pe intimată a primi această sumă i-au pretins a face radierea privilegiului ce greva imobilul; prin notificarea din 11 Iulie 1934 intimata comunică recurenților că refuză a primi suma oferită și a face radierea privilegiului și, față de acest răspuns, recurenții au cerut tribunalului să constate că ei beneficiază, în ce privește creanța referitoare la restul de preț în discuțiune, de legea din 7 Aprilie 1934 și că prin oferirea sumei de 199.974 lei în numerar, întreaga lor datorie a fost plătită și, prin consecință, privilegiul intimatei urmează a fi radiat.

Această cerere fiind admisă, intimata a făcut apel pe care Curtea de Apel București s. III-a admițându-l, prin deciziunea atacată cu recurs, a respins ca nefondată cererea recurenților; și spre a decide astfel motivează că conform art. 74 din legea din 7 Aprilie 1934, toate înțelegerile încheiate sub imperiul legilor din 19 Aprilie 1932, 20 Aprilie 1932, 26 Octomvrie 1932 și 14 Aprilie 1933 sunt și rămân valabile, iar părțile sunt obligate a le respecta; că, prin legea din 20 Aprilie 1932, enumerată mai sus, consiliul de administrație al societății intime a fost autorizat ca pentru cumpărătorii de case ale căror rate încep să curgă dela data de 1 Aprilie 1927 sau mai târziu, cum și pentru cumpărătorii viitori să reducă temporar ratele datorate cu cota parte corespunzătoare amortizării diferenței de curs a obligațiunilor care urmează a se da în plata împrumuturilor acordate de numita Societate, că conform legii din 20 Aprilie 1932, societatea intimată a redus rata lunară a recurenților dela 5134 lei la 3.109 lei cu începere dela 1 Ianuarie 1932 până la expirarea termenului; că această reducere a fost primită de recurenți cari au achitat rata astfel redusă; și — zice Curtea — din moment ce creanța intimatei fusese redusă conform unei înțelegeri inter-

venite pe baza legii dn 20 Aprilie 1932, recurenții nu mai pot pretinde, pe baza legii din 7 Aprilie 1934, o altă reducere;

Având în vedere că prin motivele de casare se pretinde că instanța de fond considerând că ratele lunare sus arătate au fost reduse pe baza unei convențiuni, ar fi violat art. 74 din legea lichidării datoriilor agricole din 7 Aprilie 1934 și ar fi comis un exces de putere întru cât n'ar fi ținut seama de faptul că, conform art. 9 din legea relativă la înființarea unei Societăți comunale pentru construirea de locuințe în București modificat prin legea din 20 Aprilie 1932, reducerea acelor rate fiind obligatorie pentru societate ea n'ar fi rezultatul unei înțelegeri în sensul art. 74 alin. 1 al legii din 7 Aprilie 1934; că — pretind recurenții — prin acele reduceri societatea intimată n'ar fi făcut decât să execute o dispozițiune a art. 9 menționat, obligatorie pentru dânsa;

Considerând că prin dispozițiunile art. 9 menționat nu s'a impus precum pretind recurenții, societății intimată obligațiunea de a efectua, în executarea dispozițiilor acelu text de lege, reducerea ratelor sus arătate;

Că prin acest text de lege prevăzându-se că societatea va reduce ratele datorate „în urma hotărârei consiliului de administrație”, legiuitorul n'a făcut decât să abiliteze pe societate de a efectua acea reducere în măsura în care ar fi hotărâtă dela caz la caz de consiliul de administrație;

Că reducerea ratelor astfel efectuată și consimțită de debitor sub imperiul legii modificatoare din 20 Aprilie 1932 constituie o înțelegere care, potrivit art. 74 alin. 1 din legea din 7 Aprilie 1934, este și rămâne valabilă și care are drept urmare că debitorii cari au obținut odată reducerea creanței pe baza ei nu mai pot cere și obține o nouă reducere și pe baza legii din 7 Aprilie 1934;

Considerând că instanța de fond a constatat că în urma hotărârei consiliului de administrație societatea intimată a redus, în baza art. 9 menționat, rata lunară a recurenților dela 5.134 lei la 3.109 lei, cu începere dela 1 Ianuarie 1932 și până la expirarea termenului împrumutului; că recurenții au acceptat această reducere achitând rata astfel redusă;

Că față de aceste constatări a putut să decidă, fără a fi comis imputările arătate în motivele de casare, că creanța intimată a fost redusă, conform unei înțelegeri intervenite, pe baza legii din 20 Aprilie 1932 și că astfel fiind recurenții nu mai pot cere și obține, pe baza legii din 7 Aprilie 1934, o altă reducere;

Că deci motivele de casare fiind neîntemeiate, urmează a se respinge recursul.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

vestită de lege cu îndeplinirea acestei atribuțiuni, constituie un act de procedură în sensul art. 257 pr. civ. alin. I și II care este de natură să fixeze data dela care termenul de perimare începe să curgă.

Facultatea ce o are partea conform art. 34 din legea accelerării din 1929 de a depune apelul, fie direct la Curtea de Apel, fie la tribunalul care a pronunțat sentința ce se atacă, această facultate nu atrage nicio distincțiune în aplicarea regulei din art. 257 pr. civ.

Așa dar, în aplicare din aceste două instanțe partea ar depune apelul, termenul de perimare va începe să curgă dela primirea lui de către instanța la care s'a depus.

Curtea,

Asupra recursului făcut de către Constantin I. Zăinescu-Mic, în contra deciziunii civile nr. 278 din 25 Octomvrie 1934, a Curții de Apel București s. I-a:

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă: La 19 Aprilie 1932, intimății în recurs Ioana E. Baci, Gh. Mustăța, Rița Al. Cristescu ca tutoare legală și Maria Gh. Mustăța — aceasta din urmă azi decedată și reprezentată prin: Elena Al. Despan, Anica Gh. Banița și Vena Cristea, — au depus la Președintele Tribunalului Buzău apelul lor îndreptat în contra sentinței secțiunii I-a a acelu tribunal nr. 203 din 30 Martie 1932. La 6 Iunie 1932 acest apel a fost primit la Curtea de Apel București, iar la 4 Mai 1934, recurentul de azi, Constantin I. Zăinescu-Mic, a introdus cerere pentru perimarea apelului, cerere pe care Curtea de Apel București s. I-a a respins-o ca nefondată pin deciziunea atacată cu recursul de față. Pentru a decide astfel Curtea de Apel se referă la dispozițiunile art. 257 pr. civ. alin. I conform cărora termenul de 2 ani cerut pentru perimare trebuie socotit dela cel din urmă act de procedură cum și la dispozițiunile alin. 2, conform cărora se consideră prin act de procedură orice dispoziție pe care a încuvințat-o judecătorul în cercetarea pricinii. După ce invoacă aceste dispozițiuni Curtea de Apel arată că tribunalul, odată ce a pronunțat sentința sa, nu mai poate să încuvințeze nicio dispoziție în cercetarea pricinii, fiind desinvestit dela aceasta și că simpla încheiere pe care o face, potrivit art. 34 din legea accelerării din 1929, pentru primirea apelului cu obligația de a-l înainta de îndată instanței de apel, nu are caracterul unui act de procedură în sensul art. 257 pr. civ. fiind un act pur administrativ. În timpul cât apelul se află la tribunal — motivează mai departe Curtea de Apel — partea nu are posibilitatea să îndeplinească niciun act de procedură pentru a întrerupe perimarea și deci perimarea nu va curge în contra sa, atare act putând ea să îndeplinească numai dela data de când apelul a fost primit și este pendinte înaintea Curții, așa că numai dacă posterior acestei date partea nu îndeplinește niciun act de procedură, i se va putea imputa lipsa de diligență care justifică perimarea. În baza acestor considerațiuni și întru cât Curtea de Apel constată că, dela data de când se găsește apelul înaintea sa și până la data introducerii cererei de perimare, nu sa împlinit termenul de doi ani cerut de art. 27 pr. civ. a respins cererea de perimare.

Văzând criticile aduse deciziunii Curții de Apel prin motivele de casare astfel formulate:

Violarea art. 34 din legea accelerării și 257 pr. civ. exces de putere. Prin faptul că Curtea de Apel socotește terme-

## INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 15 Mai 1936

Președenția d-lui AL IUCA p eședinte

Const. I. Zăinescu-Mic cu Ioana Enache Baci ș. a.

Decizia nr. 607 Dosar nr. 947/935

Perimare. Apel introdus la tribunal sau Curte. Cerere de perimare. Termenul în perimare curge dela data introducerii apelului a cărui primire contează ca act de procedură, fie că apelul s'a introdus la tribunal sau Curte. Art. 257 pr. civ. și art. 34 din legea accelerării.

Primirea unei cereri de apel de către instanța în-

nul de primare din momentul de când dosarul a sosit la Curte deși apelul a fost declarat la tribunal iar nu din momentul de când s'a introdus apelul la tribunal.

Desvoltare. In fapt la 19 Aprilie 1932 se face apel la Tribunalul Buzău de Ioana Enache Baciu și alții, în contra sentinței civile nr. 203 din 1932 a Tribunalului Buzău s. I-a care apel se înaintează Curții și se primește de către Curte la 6 Iunie 1932.

La 4 Mai 1934, se face cererea de primare de către subsemnatul și se constată atât din referatul grefei cât și din decizia Curții că dela 19 Aprilie 1932, data introducerii apelului și până la 4 Mai 1934, nu s'a urmat în cauză niciun act de procedură cu caracter contradictor, așa dar au trecut mai bine de doi ani.

Ei bine, Curtea de Apel în majoritate îmi respinge cererea de primare pe considerentul că termenul de primare trebuie socotit din momentul nu al introducerii apelului la tribunal, ci din momentul în care dosarul a sosit la Curtea de Apel, fiind înaintat de tribunal și pentru a ajunge la acest rezultat Curtea pleacă dela considerentul că tribunalul prin darea sentinței s'a desinvestit de judecarea pricinii și ca a-tare încheierea președintelui tribunalului de primirea apelului și de trimiterea sa la Curte nu e dispoziție luată de judecător în deslegarea pricinii, ci este numai un act pur administrativ.

Curtea de Apel interpretând astel art. 34 din legea accelerării și 257 din pr. civ. le violează în mod expres și comite și un exces de putere.

In adevăr art. 34 din legea accelerării dispune în mod textual că apelul se poate depune ori la tribunal ori direct la Curtea de Apel. Mai mult decât atât, când se depune la tribunal, președintele tribunalului îl va trimite de îndată, împreună cu dosarul, primului președinte al Curții de Apel.

Or, a spune că odată ce tribunalul s'a pronunțat în litigiul ce l'a judecat, el s'ar fi desezisat, cred că este cu totul eronat căci deși tribunalul s'a desezisat în ceea ce privește judecarea apelului, cu toate acestea stă în căderea sa să facă acte de procedură care îi sunt expres date în competență, chiar după judecarea apelului, astfel președintele tribunalului poate primi apelul dându-i o dată certă și valabil de primirea apelului și mai mult decât atât, are obligația de a înainta apelul la Curte, toate aceste acte fiind făcute în vederea deslegării definitive a pricinii, adică în vederea judecării instanței superioare apelative.

A spune că numai în cazul când apelul se declară direct la Curte, simpla primire a președintelui Curții de Apel, fără nicio altă formalitate ar constitui un act de procedură, pe câtă vreme primirea apelului de către președintele tribunalului n'ar constitui un act de procedură, găsesc că se face o distincție arbitrară nebazată pe niciun text de lege în afară de orice logică juridică.

Credem că atât primirea apelului de către președintele tribunalului cât și primirea apelului de către președintele Curții de apel, sunt acte de procedură în sensul art. 257 pr. civ. căci și una și alta atât primirea președintelui tribunalului precum și ordinul său de înaintare la Curte, precum și primirea de către primul președinte al Curții și ordinul de repartitie la o secțiune, sunt dispozițiuni luate în cercetarea pricinii în vederea deslegării ei definitive, ambele aceste operațiuni fiind textual acordate de art. 34 din legea accelerării atât președintelui Curții cât și președintelui tribunalului.

Dar mai mult decât atât, pe lângă că distincția, după cum am spus-o, nu e bazată pe niciun text de lege, dar art. 257 din pr. civ. merge așa de departe încât sancționează lipsa de diligență a părții, indiferent unde s'ar fi introdus apelul, și aplică sancțiunea perimării cu un caracter de generalitate fiind aplicabilă această sancțiune atât în contra nevârșnicilor, interzișilor și a celor puși sub consiliu judiciar și aceasta spre

deosebire de art. 1876 cod. civ., care în materie de prescripție nu este așa de general întru cât dispune că nu curge prescripția contra acestora.

Pe de altă parte, dacă legiuitorul ar fi vroit să facă distincțiunea pe care o face onor. Curte de Apel asupra celor două locuri unde se declară apelul și asupra momentului de când ar curge termenul de primare, ar fi spus-o în mod expres și aceasta cu atât mai mult cuvânt, cu cât pe timpul votării art. 257 procedura civilă, exista art. 326 din pr. civ. având o dispozițiune analoagă cu art. 34 din legea de accelerare adică dispunând că apelul se poate face atât direct la Curte cât și la președintele tribunalului, care în acest caz va primi apelul înaintând de îndată apelul cu dosarul cauzei primului președinte al Curții de Apel.

Așa dar, întru cât legiuitorul din procedura civilă, nu a spus-o în mod expres la votarea legii de procedură civilă, nu i se poate atribui intențiuni pe cale de interpretare pe care nu le-a avut și cu atât mai puțin distincțiuni asupra momentului de când curge primirea și aceste distincțiuni fiind în funcție de locul unde se declară apelul, Curtea nu putea respinge cererea fără a viola textul expres și general al art. 257 pr. civ. și art. 34 din legea accelerării și fără a se comite un exces de putere.

Considerând că art. 257 prevede în alin. 1 că orice acțiune, opoziție, contestație, apel, recurs în casație sau cerere de revizuire se va primi după cererea părții interesate chiar în privința nevârșnicilor, interzișilor, sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură;

Că prin aliniatul II de sub art. 257 pr. civ. se precizează că actul de procedură este orice dispoziție pe care a încuviințat-o judecătorul în cercetarea pricinii;

Considerând că primirea unei cereri de apel de către instanța investită de lege cu îndeplinirea acestei atribuțiuni, constituie un act de procedură în sensul art. 257 alin. I și II care, deci, este de natură să fixeze data dela care termenul de primare începe să curgă;

Considerând că întru cât art. 34 din legea accelerării judecăților din 1929, acordă părții facultatea de a depune apelul fie direct la Curtea de Apel, fie la tribunalul care a pronunțat sentința atacată și care este obligat a-l înainta de îndată Curții de Apel, această facultate nu atrage nicio distincțiune în aplicarea regulii de mai sus, potrivit căreia primirea apelului de către instanța în drept, fixează data dela care începe să curgă termenul de primare;

Că, așa dar, la oricare din aceste două instanțe partea va depune apelul său, termenul de primare va începe să curgă dela primirea lui de către instanța la care l'a depus;

Că în consecință dacă partea va găsi că este în interesul ei să depună apelul la tribunalul a cărui sentință o atacă, alegerea acestei instanțe nu va avea de efect să schimbe data dela care începe a curge termenul de primare prin fixarea ei, în ziua când apelul a ajuns la Curtea de Apel;

Considerând, însă, că situațiunea apelantului de a se vedea astfel împiedicat de a face acte întrerupătoare de primare, în scurtul interval de timp necesar până la ajungerea apelului dela tribunal la Curtea de Apel, — în cursul căruia totuși, termenul de primare va curge în contra sa, — această situație pe care Curtea de Apel o invoacă în speță pentru a justifica soluțiunea sa, nu este altceva decât consecința felului în care apelantul singur a înțeles să-și exercite facultățile



tatea de alegere acordată de art. 34 din legea accelerării și el are posibilitatea să o evite depunând apelul direct la Curtea de Apel după cum de asemenea, are posibilitatea să-i diminueze efectele, vechind și stăruind ca înaintarea apelului dela tribunal la Curtea de Apel, să se facă de îndată, așa cum prevede și art. 34 din legea accelerării;

Considerând că în speță Curtea de Apel București s. I-a a constatat în fapt prin deciziunea sa, că apelul în discuție a fost depus la Tribunalul Buzău în ziua de 19 Aprilie 1932 și că dela această dată până la introducerea cererii de perimare, care a abut loc la 4 Mai 1934, s'a împlinit termenul de 2 ani; că, însă, Curtea de Apel, contrar principiilor sus expuse, nu a considerat primirea apelului la tribunal ca un act de procedură care fixează data dela care începe să curgă termenul de perimare, ci a considerat că această dată a avut loc în ziua ajungerei apelului la Curtea de Apel și întru cât în raport cu această din urmă dată cererea de perimare era prematură, a respins-o;

Considerând că această procedură a Curții de Apel fiind contrarie principiilor expuse mai sus, urmează că motivele de casare prin care ea este criticată, sunt întemeiate și deci trebuie a se admite recursul și a se casa deciziunea atacată;

Considerând că în urma casării acestei deciziuni, nu mai este locul a se trimite cauza Curții de Apel pentru a judeca din nou cererea de perimare, deoarece din simpla aplicare a principiilor de drept expuse mai sus la faptele constatate de Curtea de Apel și neatacate de părți, privitor la data primirii apelului la tribunal și la data introducerii cererii de perimare, rezultă că această cerere este întemeiată, așa că Inalta Curte, în baza art. 53 din legea sa organică, urmează a evoca fondul și admitând cerera să declare perimat apelul făcut de Ioana E. Baci și alții.

Pentru aceste motive Curtea admite recursul, etc.

și art. 33 din legea judecătorilor de ocoale neavându-și aplicațiunea.

Curtea, în completul de divergență prevăzut de art. 15 din legea sa organică, a luat în cercetare recursul făcut de Tudor Cuțulescu și Marin Gavrilă Crăciun în contra deciziunii cu nr. 116 din 1931 a Curții de Apel Craiova s. II-a, în prezența recurenților asistați de d-l av. C. Dragomirescu și a intimății Maria C. Buzatu reprezentată prin d-l av. Ion Hera.

S'a dat cuvântul părților asupra motivului de casare și anume asupra chestiunii de a se ști dacă împotriva unei hotărâri date de un tribunal în materie de contestație la executarea unui act autenticat de această instanță având o valoare sub 50.000 lei, există ori nu drept de apel la Curte.

Curtea,

Asupra motivelor de casare :

Violarea și greșita aplicare a art. 33 din legea jud. de ocoale, violarea art. 34 din aceeași lege; violarea regulilor și principiilor consacrate în art. 401 și urm. pr. civ. 56, 57, 327 335 proc. civ., 1195 și 1196 cod civil.

Exces de putere, nemotivare, omisiune.

Contestația este un accesoriu față de hotărârea ce se execută când ea este privitoare la înțelesul, întinderea și aplicarea acelei hotărâri, deci dacă hotărârea ce se execută este dată de un tribunal în primă instanță, contestația asupra anulării acelei hotărâri va putea veni în apel la Curte.

În speță s'a făcut o contestație la executare pe cale grațioasă a tribunalului, se ordonă trimiterea în posesie asupra unei succesiuni — și pe care intimații au executat-o depozitând cu portării pe recurent; succesiunea era de 80.000 lei cum o arată însuși intimatul, afacerea era de competența tribunalului conform art. 34 din legea jud. de ocoale, deci contestația făcută la executarea acestei sentințe n'a fost dată de tribunal decât la prima instanță.

În contra acelei sentințe a tribunalului se putea face apel la Curte și numai prin o decizie casabilă a putut decide Curtea de apel că apelul acesta în contestație era inadmisibil.

Contestația este un accesoriu numai când ea în speță este privitoare la înțelesul, întinderea aplicării deciziunii ce se execută nu și când este privitoare la urmărirea însăși. Art. 401 din pr. civ. nu face altceva decât să consacre regulile de mai sus asupra accesoriului și pe calea de drept comun din art. 56 și 57 pr. civ., privitoare la competență, după ele apelul nostru trebuia declarat admisibil.

Regulele accesoriului cereau ca apelul nostru să fie declarat admisibil oricare ar fi fost valoarea obiectului dedus în contestație cu atât mai mult când ca în speță contestațiile fuseseră conexe la tribunal.

Chiar numai în o revendicare simplă și încă nu puteau fi aplicabile în speță art. 33 din legea jud. de ocoale, art. 56 și 57 pr. civilă și nu putea fi respins apelul ca inadmisibil; intimații nu puteau ridica pentru prima oară în fața Curții de apel chestiunea pe care nu au ridicat-o la tribunal unde astfel au admis competența tribunalului ca primă instanță și cu atât mai mult cu cât la tribunal s'a făcut și conexarea contestațiilor și intimații au achiesat la această conexare.

Având în vedere că printr'un testament autentic Petre Stoian Mateescu lăsând nepoatei sae Maria Buzatu în plină proprietate patru hectare teren arabil, după moartea acestuia legatara a cerut și obținut trimiterea sa în posesiunea averii testate;

Că împotriva acestei puneri în posesie au făcut contestație prin petițiuni separate, Marin G. Crăciun și Tudor I. Cuțulescu pe motiv că terenul de mai sus le

## INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE S. II-a

Audiența dela 26 Mai 1936

Președentia d-lui CONST. G. RĂTESCU Președent

Tudor Cuțulescu și a. cu Maria C. Buzatu

Decizia civilă nr. 1026 Dosar nr. 7923/931

Contestație. Act autentic. Valoarea sub 50.000 lei. Investit cu formula executorie de către tribunal. Apel. Competința Curții de apel. Art. 316, 402, 56, 57 pr. civ., art. 33 din legea jud. de ocoale.

Atunci când executiunea se face în baza unui act autenticat și investit de tribunal cu formula executorie, dreptul de apel exista, indiferent de valoarea actului, fiindcă nicio dispozițiune de lege nu restrânge nărilor exercitiul acestui drept după importanța intereselor în cauză.

Prin urmare, chiar dacă actul a cărui executare se constată are o valoare inferioară sumei de 50.000 lei, până la care sunt competențe judecătorile de ocoale în prima instanță, tribunalul va statua tot cu apel, deoarece numai contestațiunile la executarea unor acte autentificate și investite de judecătorie se rezolvă în ultim resort de tribunale, pe când executarea actelor cărora tribunalul însuși le-a dat autenticitate se judecă în a doua instanță, de Curtea de apel, în conformitate cu art. 316 și 402 pr. civ.

Așa dar, chestiunea dreptului de apel nu poate fi soluționată de Curtea de apel decât în conformitate cu cele arătate mai sus, iar nu în raport cu întinderea sau valoarea obiectului contestațiunii, art. 56 și 57 pr. civ.

fusese vândut lor, câte două hectare fiecare cu prețul de 40.000 lei, astfel că testatorul nu mai putea să dispună de dânsul;

Că tribunalul, conexând ambele contestațiuni, le-a respins ca nefondate, iar Curtea de Apel Craiova s. II-a, în urma incidentului ridicat de intimată a respins ca inadmisibil apelul contestatatorilor, prin deciziunea cu nr. 116 din 1934;

Că această deciziune este atacată de contestatori cu recursul de față;

Că pentru a da soluțiunea de mai sus, Curtea — în majoritate — motivează că în materie de contestație la executări mobiliare sau la predarea silită a unui nemiscător nu există texte cari să reglementeze exercițiul căilor de atac; că din această cauză singurele norme aplicabile sunt cele prevăzute de art. 56 și 57 proc. civilă cari se referă la valoarea litigiului sau la principiul că accesorii urmează principalul;

Că întru cât contestația la executare este o cale extraordinară de atac, ea nu poate fi considerată ca un accesoriu, ca un incident al litigiului de fond, decât cel mult în cazurile când prin contestațiune s'ar ataca pur și simplu executarea pentru vreun viciu de procedură, nu și în cazul când prin contestație s'ar aduce în discuțiune un nou litigiu, ca în specie, unde un terțiu pretinde că averea ce face obiectul executării îi aparține lui; că în acest caz se desbate între părți un proces de proprietate sau posesiune care nu poate fi judecat de tribunal — unde, din cauza art. 400 pr. civ., trebuie îndreptată contestațiunea — decât în conformitate cu principiile generale în materie de competență adică, după valoarea sau întinderea obiectului din contestație;

Că, potrivit acestor principii, din moment ce prin contestațiunile cumpărătorilor se pune în discuție însăși proprietatea sau posesiunea a câte două hectare pământ, fără clădiri sau îmbunătățiri, evaluate la câte 40.000 lei, urmează că acele contestațiuni n'au putut fi judecate de tribunal decât în ultimă instanță, conform regulilor de competență stabilite de legea judecătorilor de ocoale;

Că, pe baza considerațiunilor expuse, Curtea ajunge la concluziunea inadmisibilității apelului făcut de Maria G. Crăciun și Tudor I. Cuțulescu;

Că, prin motivele de casare, numiții susțin că soluțiunea Curții este criticabilă fiindcă tribunalul n'a putut judeca decât în primă instanță, dreptul de apel rezultând pentru dânsii atât din faptul că în urma conexării obiectul contestațiilor îl forma întreaga avere lăsată intimei, în valoare de 80.000 lei cât și independent de orice valoare, fiind vorba de contestațiune la executarea unui act autentificat de tribunal;

Că luându-se în discuție aceste susțineri făcute de recurenți și în vedere că numiții au atacat formele de punere în posesie prin osebite contestațiuni, fiecare pentru porțiunea cumpărată de el în valoare de 40.000 lei, s'a examinat chestiunea dacă împotriva unei hotărâri date de un tribunal asupra unei contestațiuni la executarea unui act autentificat de această instanță având o valoare sub 50.000 lei, există ori nu drept de apel, „chestiune dedusă astăzi în fața completului de divergență al acestei secțiuni în baza jurnalului nr. 4257 din 2 Aprilie 1936;

Considerând că în fapt este stabilit și necontestat că testamentul făcut intimei Maria Buzatu a fost autentificat de Tribunalul Dolj s. III-a, care tot el l-a investit și pus în executare prin trimiterea legatarii în posesiunea averii lăstate de Petre Stoian Mateescu: că la această executare au introdus contestație recu-

renții de astăzi Marin G. Crăciun și Tudor I. Cuțulescu;

Considerând că, potrivit dispozițiunilor art. 20 alin. II din legea autentificării actelor, formula executorie se pune de aceeași autoritate care a făcut autentificarea, iar executarea, după principiile codului de procedură civilă, se face de instanța care aplică formula executorie;

Considerând, pe de altă parte, că art. 400 din menționatul cod dispune că toate contestațiunile ce s'ar ridica asupra execuției silită se vor îndrepta, după cazuri, fie la instanța care a încuviințat titlul executoriu, fie la instanța care execută;

Că în cazul de față atât titlul executor cât și executarea fiind încuviințate de tribunal, urmează că din ambele puncte de vedere contestațiunile la punerea în posesie a Mariei Buzatu nu puteau fi îndreptate decât la această instanță, după cum de altfel s'a și procedat de recurenți;

Că, dar, Tribunalul Dolj era competent să judece acele contestațiuni fără considerare la valoarea sau suprafața terenului în litigiu, oricât de mici ar fi fost acestea căci art. 400 proc. civilă nu face nicio distincțiune;

Considerând că acest principiu este admis și de legea judecătorilor de ocoale care, prin art. 49, după ce stabilește că judecătorii de ocoale învestesc cu formula executorie actele autentificate de ei și dau ordine pentru executarea lor, în aliniatul următor le recunoaște dreptul de a judeca toate contestațiunile ce s'ar ivi cu prilejul acestor executări, independent de orice valoare, chestiunea valorii servind numai pentru a se ști dacă hotărârile astfel pronunțate pot fi atacate cu apel la tribunalul respectiv;

Că, prin urmare, este eronată afirmațiunea Curții de fond că pentru actele autentice puse în executare se aplică, în ce privește judecata contestațiunilor referitoare la proprietate sau posesiune, principiile generale în materie de competență cari condiționează admisibilitatea apelului de valoarea sau întinderea obiectului litigios (art. 56 proc. civ. și art. 33 din legea judecătorilor de ocoale);

Că, odată fixate regulile de mai sus, urmează a se cerceta cari sunt căile de atac în contra hotărârilor date asupra unor asemenea contestațiuni la executare;

Considerând că, în conformitate cu principiul celor două grade de jurisdicție consfințit de art. 316 proc. civ. orice hotărâre a tribunalului se dă cu apel, afară de cazul când prin vreo dispozițiune expresă a legii se dispune altfel, căci apelul fiind de drept comun, regula generală este că tribunalele nu judecă în ultimă instanță decât afacerile pe cari un text formal le declară nesupuse apelului;

Că principiul de mai sus se aplică și hotărârilor date de tribunal în urma unei contestațiuni la executare deoarece nu numai că legea nu interzice părților dreptul de apel, dar din art. 402 proc. civilă rezultă din contră că hotărârile tribunalelor intervenite în asemenea materie beneficiază de apelul la Curte;

Că o atare părere — după care contestațiunile se judecă de tribunal în primă instanță, ori de câte ori contrariul nu rezultă din termenii expresi ai legii — își găsește confirmarea în chiar declarațiunile făcute de Ministrul Justiției la Senat, cu ocaziunea modificării codului de procedură în 1900, când fiind întrebat, în calitate de autor al reformei, asupra căilor de atac a precizat că orice contestație de orice valoare îndreptată unui tribunal în materie de urmărire este supusă principiului celor două grade de jurisdicțiune, cu excepția

contestațiunilor la urmărirea imobiliară care sunt guvernate, în ce privește căile de atac, de dispozițiunile speciale din art. 533 proc. civilă, dispozițiuni neaplicabile în specie:

Considerând că deși această regulă nu are un caracter absolut, dat fiind că sunt unele hotărâri în materie de contestație neatacabile cu apel, nu este totuși mai puțin adevărat că, în afară de aceste ipoteze cu totul excepționale, principiul ordinar al celor două grade de jurisdicțiune urmează a se aplica în mod general, deci și la contestațiunile adresate tribunalului cu ocaziunea unei executări silite;

Că atunci când execuțiunea se face în baza unui act autenticat și investit de tribunal cu formula executorie, dreptul de apel există indiferent de valoarea actului fiindcă nicio dispozițiune de lege nu restrânge părților exercițiul acestui drept după importanța intereselor în cauză, că în consecință, chiar dacă actul a cărui executare se contestă are o valoare inferioară sumei de 50.000 lei până la care sunt competente judecătorii de ocoale în prima instanță — tribunalul va statua tot cu apel deoarece numai contestațiile la executarea unor acte autentificate și investite de judecătorii se rezolvă în ultim resort de tribunale, pe când contestațiile la executarea actelor cărora tribunalul însuși le-a dat autenticitate se judecă în a doua instanță de Curte, în conformitate cu art. 316 comb. cu art. 402 proc. civilă:

Considerând că din punct de vedere procedural este greșit sistemul care face să depindă dreptul de apel în ce privește contestațiile la executarea unui act autentic de condițiunea dacă, privită ca litigiu de fond, contestația ar fi sau nu susceptibilă de apel; că într-adevăr, o asemenea contestație are un caracter de sine stătător și deci nu poate fi asimilată nici cu o acțiune posesorie, nici cu o acțiune în revendicare spre a-i declara aplicabile regulile de competență prevăzute de legea judecătorilor de ocoale în aceste materii;

Că, așa fiind, chestiunea dreptului de apel nu putea fi soluționată de Curte decât conform celor arătate mai sus, iar nu în raport cu întinderea sau valoarea obiectului contestațiunii, art. 56 și 57 proc. civilă ca și art. 33 din legea judecătorilor de ocoale neavându-se în specie nicio aplicațiune;

Că, în afari condițiuni, numai cu violarea acestor texte, cu exces de putere și nesocotirea principiilor expuse a respins Curtea ca inadmisibil apelul contestatorilor Marin G. Crăciun și Tudor I. Cuțulescu, astfel încât recursul numiților urmează a se admite ca întemeiat și casându-se deciziunea atacată, a se trimite dosarul la aceeași Curte de apel pentru a se proceda la o nouă judecată.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

*Curtea de ministri nr. 1922 din 1931 trebuie raportat la maximum din jurnalul nr. 985 din 1931.*

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

S'a ascultat recurenta prin d-l av. Stoicescu și intimata personal, asistată de d-l av. Diaconescu.

#### Curtea,

Asupra recursului făcut de Casa Generală de Pensiiuni contra deciziunei Curții de Apel din București s. I-a nr. 67 din 1935 în proces cu Elena Lt. Colonel Mustacof :

Având în vedere că prin această deciziune Curtea de apel a admis acțiunea în contencios intentată de Elena Lt. Colonel Mustacof, a anulat ca ilegal ordinul Casei Generale de Pensiiuni nr. 33018 din 14 Iulie 1934, privitor la cuantumul pensiei sale, și în consecință a invitat pe intimată să plătească reclamantei o pensie lunară de 4503 lei, cu începere dela 1 Decembrie 1932,

Că, pentru a da această soluțiune, Curtea motivează că la 1 Decembrie 1932, când s'a născut dreptul la pensie al reclamantei, era în vigoare, în ce privește modul de plată a pensiunilor militarilor, jurnalul consiliului de ministri nr. 1922 din 1931; că, potrivit art. 5 și 7 din acest jurnal, reclamantei în calitate de văduvă a unui Lt. Colonel, cu mai puțin de 4 ani, vechime în grad și clasat în categoria I-a de localități, i se cuvine ca pensie suma de 4503 lei lunar, care deci nu întrece suma de 6069 lei lunar, cât i s'ar fi cuvenit în 1931, pe baza jurnalului consiliului de ministri nr. 985 din 1931, cum greșit a obiectat Casa Pensiunilor;

Având în vedere că contra soluțiunei Curții de Apel Casa Generală de Pensiiuni a formulat următoarele motive de casare, deduse în judecata complectului de divergență:

Exces de putere, violarea art. 14 al jurnalului Consiliului de Ministri nr. 1922/931 și greșita interpretare a jurnalului nr. 985/930.

Am arătat instanței de fond că pentru scumpete dela 1 Ianuarie 1932, trebuie să fie aplicat jurnalul 1922, care a înlăturat toate sporurile acordate de vechile jurnale și în special pe cele ale jurnalelor nr. 985/930, așa-cum se arată în mod categoric prin art. 17 al acestui jurnal.

Mai mult că scumpetea ce va rezulta din calculele acestui jurnal nu poate trece pentru diferitele categorii de care se ocupă peste scumpetea ce o primeam în 1931, care este maximum.

Intimata a susținut însă că, acest maxim nu trebuie calculat în funcțiune de cotele 40%, 7% și 2% care fusese acordate de diferitele jurnale și menținute și de jurnalul 1922/931, ci în funcțiune de scumpetea așa cum a fost calculată la Iulie 1931 de jurnalul nr. 985/930 prin care s'a acordat funcționarilor militari încă o cotă în urma unui cont special afectat acestui scop de Ministerul Apărării Naționale.

Curtea a primit teza intimătei, care este complet eronată și a calculat maximum d'n art. 14 în funcțiune de sporurile date de Ministerul Apărării Naționale.

Or, necontestat este că art. 17 al jurnalului 1922/931 a adăugat dispozițiunile acestui jurnal după cum necontestat este că acest spor acordat de jurnalul nr. 985/930 s'a făcut la Iulie 1931 și numai pe temeiul acordării fondurilor necesare de către Ministerul Apărării Naționale.

Nu era posibil pentru Casa de Pensii care pentru anul 1932, nu mai avea afectat fondul de 100.000.000 lei să se calculeze scumpetea în funcțiune de aceste cote ci de aceea ce primise pensionarul în 1931 fără majorarea din Iulie 1931, și conform

## INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE S. III-a

*Audiența dela 20 Mai 1936*

**Președinția d-lui D. G. LUPU Președinte**

*Casa Generală de Pensiiuni cu Elena Lt-col. Mustacov*

**Decizia nr. 944 Dosar nr. 2013/935**

*Pensiiuni, Militari. Maximum de pensieune ce li se cuvine. Art. 14 din jurnalul consiliului de ministri nr. 1922 din 1931 și jurnalul nr. 985 din 1931.*

*Cuantumul pensiunilor normalizate ce urmează a fi primit de militari pe anul 1931 este cel prevăzut de jurnalul consiliului de ministri nr. 985 din 1931, iar nu cel cuprins în jurnalele precedente, și prin urmare maximum de pensieune prevăzut de art. 14 din jurna-*

cu vechile cote date de Casă și conform posibilității ei, care pentru acest timp, n'a mai fost acordate de minister.

Judecând astfel Curtea de Apel a dat o greșită interpretare art. 14 al jurnalului Consiliului de Miniștri și a comis și un vădit exces de putere.

Având în vedere că prin aceste motive recurenta susține că jurnalul consiliului de miniștri nr 1922 din 1931 a înlăturat toate sporurile de scumpete acordate pensionarilor militari, de vechile jurnale și în special pe cele ale jurnalului nr. 985 din 1930, iar sporurile acordate de jurnalul nr. 1922 din 1931 nu pot trece peste cele primite în 1931, care constituie maximum; că acest maxim nu trebuie calculat în funcțiune de sporurile acordate prin jurnalul nr. 985 din 1930 în care se cuprinde și sporul dat de Ministerul Apărării Naționale din fondul special de 100.000.000 lei, acordat în Iulie 1931 și de ceea ce primise pensionarul în 1931, fără majorarea din Iulie 1931, care n'a mai fost acordată și în 1932;

Având în vedere că, în speță este necontestat în drept că la Decembrie 1932, de când a început să curgă drepturile la pensii ale intimitei în recurs, era în vigoare, în ce privește quantumul indemnității de scumpete ce trebuia să i se plătească intimitei ca parte în-tregitoare a pensiei de bază, jurnalul consiliului de miniștri nr. 1922 din 22 Decembrie 1931, care, după ce în art. 1 alin. 2 pune principiul că pensia de bază și indemnitatea de scumpete constituie pensia totală, însă în tabelul nr. 2 sumele pe care fiecare categorie de pensionar militar urmează a le primi, potrivit gradului, vechimei în serviciu și în grad, cum și categoria localității unde domiciliază;

Considerând că același jurnal abrogă în mod formal, prin art. 17 toate dispozițiunile contrarii din jurnalele anterioare, cum și cele ale jurnalului nr. 985 din 1931, referitor la sporurile de scumpete ale pensionarilor, înlocuindu-le dela 1 Ianuarie 1932, prin indemnitatea fixată prin jurnalul nr. 1922 din 1931;

Că deci, cu începere dela 1 Ianuarie 1932, suma pe care o va primi ca pensie totală un pensionar militar eșit la pensie pentru vechime de serviciu, cum este și cazul în speță, va fi aceea prevăzută în tabelul nr. 2 alăturată jurnalului 1922 din 1931;

Considerând însă că dela această regulă generală art. 14 din numitul jurnal face o excepție în sensul că nimănui nu va putea primi în anul 1932 o pensie mai mare ca aceea convenită în 1931, de unde rezultă că dacă unui pensionar i s'ar conveni pe baza jurnalului nr. 1922 din 1931 o pensie mai mare decât cea primită în anul 1931, acea pensie va fi redusă la maximum de pensie primit în 1931;

Având în vedere că — precum s'a arătat mai sus — recurenta pretinde prin motivele de casare, că acest maximum prevăzut de art. 14 din jurnalul nr. 1922 din 1931, trebuie calculat în funcție de sporurile ce le-ar fi primit intimata în 1931, pe baza diferitelor jurnale anterioare, în afară de sporul special acordat prin jurnalul nr. 985 din 1930;

Având în vedere că din examinarea jurnalelor consiliului de miniștri date cu începere dela 1923 jurnalul nr. 813 din 1 Mai 1923 și până în Decembrie 1931, când s'a dat jurnalul nr. 1922, se constată că elaborarea acestor jurnale a fost motivată de necesitatea im-petentă de a se veni în ajutorul pensionarilor, cari față de criza economică și financiară, ce se accentua din an în an, nu erau în stare să facă față nevoilor existenței lor cu pensia ce o primeau; că de ase-

menea, se mai constată că toate aceste jurnale aveau un caracter vremelnic, limitate fiecare la anul bugetar în cursul căruia s'a promulgat jurnalul;

Considerând că din raportul cu care Ministerul Apărării Naționale și cel de Finanțe a însoțit jurnalul consiliului de miniștri nr. 985 din 1931 se constată că, în afară de principiile mai sus expuse, cari stau în genere la baza tuturor jurnalelor, ceea ce a determinat elaborarea acestui jurnal a fost normalizarea pensiunilor militarilor, pe anul 1931 și cu începere dela 1 Ianuarie a acelui an, față de sporurile acordate prin jurnalele anterioare, pensionarilor civili și militari;

Că dar quantumul pensiunilor normalizate ce urmează a fi primite de militari pe anul 1931 este cel prevăzut de acest jurnal, iar nu cel cuprins prin jurnalele anterioare, cum greșit susține recurenta prin motivele de casare și deci maximum de pensie prevăzut de art. 14 sus citat din jurnalul consiliului de miniștri nr. 1922 din 1931, trebuie raportat la maximum din jurnalul nr. 985 din 1931, adică astfel cum a decis și Curtea de Apel;

Că așa fiind și întru cât în speță Curtea de Apel constată că pensia de 4503 lei lunar, convenită intimitei, în baza jurnalului nr. 1922 din 1931, nu în-trece maximumul ce i s'ar fi convenit pe baza jurnalului nr. 985 din 1931, bine și legal Curtea de Apel a admis acțiunea în contencios și a anulat ca ilegal ordinul Casei Generale de Pensii nr. 33018 din 1934;

Că deci motivele de casare sunt nefondate, iar recursul urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

## CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 9 Februarie 1936

Președinția d-lui GH. T. IONESCU, președinte

Soc. anon. „Suici“ cu Ștefan Niculescu

Decizia civilă nr. 55. Dos nr. 2093/935

Suspendare de executare pe baza recursului introdus. Caracterizare. Autoritate de lucru judecat. Încheiere pe cale grațioasă. Art. 71 din legea Curții de Casație.

1. Odată ce cererea de a se încuviința, pe baza art. 71 din legea Curții de Casație, suspendarea executării unei hotărâri definitive, întru cât s'a introdus recurs în contra acelei hotărâri, a fost soluționată, partea nu mai poate introduce o a doua cerere având același scop, existând pentru instanța care a soluționat cererea anterioară autoritate de lucru judecat.

2. Încheierile date pe cale grațioasă au pentru instanța care le-a dat autoritate de lucru judecat, în sensul că, ea nu poate deveni asupra lor atâta timp cât împrejurările de fapt, existente în momentul dărei încheierilor, nu suferă vre-o schimbare, căci altfel ar însemna ca soluțiile date pe această cale să nu se mai poată bucura de autoritatea unei soluțiuni bine date și să înceteze a mai exista siguranța în încheierile judecătorești, din moment ce, fără motiv, s'ar putea reveni asupra lor.

3. Când este vorba de formularea unei cereri de suspendare a executării unei hotărâri definitive, pe baza art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație, nu poate fi vorba de schimbare de situațiuni de fapt, care să poată îndreptăți noi soluțiuni, în asemenea cazuri, fiind vorba de utilizarea unui drept, pe care legea îl pune la dispoziția părții, de a putea cere suspendarea

*executării hotărîrii definitive obținută în contra sa, cu satisfacerea condițiunii impuse de lege de a asigura pe partea potrivnică prin depunerea unei cauțiuni, fixată de lege, sau apreciată de instanță, drept de care, odată ce s'a folosit, partea, epuizându-și dreptul, nu mai poate reveni cu o nouă cerere.*

Curtea

Asupra cererii făcute prin petițiunea înregistrată la nr. 351 din 10 Ianuarie 1936, de către Soc. Anonimă Suici, cu sediul în București str. Gramont nr. 10, prin care cere ca, contradictoriu cu intimatul Ștefan Nicolaescu, domiciliat în București, str. Academiei nr. 6 etaj, pe baza art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație și art. 436 pr. civ., să se suspende executarea deciziei cu nr. 294 din 25 Septembrie 1935 a acestei Curți, prin care s'au menținut măsurile de asigurare ordonate de prima instanță, în urma cererii intimatului;

Având în vedere actele și lucrările d.n. dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților;

Având în vedere că intimatul Ștefan Nicolaescu cere respingerea cererii, ca inadmisibilă, întru cât prin decizia civilă cu nr. 2 din 9 Ianuarie 1936, această Curte soluționând o cerere identică, făcută de aceeași petiționară, aceasta nu se mai poate adresa Curții cu cererea de față;

Având în vedere că din examinarea dosarului se constată că la 12 Decembrie 1935, prin petiția înreg. la nr. 20.033, petiționara soc. anonimă Suici cere ca, pe baza art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație, să se suspende executarea deciziei civile cu nr. 294 din 25 Septembrie 1935 a acestei Curți, prin care s'au menținut măsurile de asigurare luate de prima instanță, în urma cererii intimatului;

Că, la 9 Ianuarie 1936, prin decizia civilă cu nr. 2, această Curte, în urma cererii intimatului, petiționara fiind lipsă, a respins cererea de suspendare;

A doua zi la 10 Ianuarie 1936 aceeași petiționară, introduce cererea de față, solicitând suspendarea executării aceleiași decizii, bazată pe dispozițiunile aceluiași art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație.

Considerând că, potrivit art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație, când nu este vorba de o condamnățiune la o sumă de bani, instanța de fond, a cărei hotărîre este executorie, va putea în urma cererii părții interesate, să încuviințeze suspendarea cu cauțiune apreciată de instanță, după ascultarea părților chemate în camera de consiliu, dacă partea a introdus recurs în contra hotărîrii definitive a cărei executare cere să fie suspendată;

Că, odată ce o asemenea cerere a fost soluționată, partea nu mai poate introduce o a doua cerere, având același scop, existând pentru instanța care a soluționat cererea anterioară autoritate de lucru judecat;

Că, în ce privește obiecțiunea petiționarei că, fiind vorba de o cerere făcută pe cale grațioasă, — întru cât însuși fondul cererii rezolvat prin decizia a cărei suspendare se cere este grațios, el constând din încuviințarea unor măsuri de asigurare—nu există autoritate de lucru judecat, așa încât partea interesată poate reveni cu o nouă cerere, în urma rezolvării cererii sale anterioare, ea este nefondată, întru cât încheierile chiar date pe cale grațioasă, au pentru instanța care le-a dat autoritate de lucru judecat, în sensul că ea nu poate reveni asupra lor, atâta timp cât împrejurările de fapt, existente în momentul dărei încheierii lor, nu suferă vreo schimbare, căci altfel ar însemna ca soluțiile date pe această cale să nu se mai poată bucura de autoritatea unei soluțiuni bine date și să înceteze a mai exista siguranța în încheierile judecătorești, din momentul ce, fără motiv, s'ar putea reveni asupra lor;

Că, întru cât în speță, din ziua de 9 Ianuarie 1936, când

prin decizia civilă cu nr. 2 s'a respins de Curte cererea de suspendare și până a doua zi, 10 Ianuarie 1936, când partea a introdus o nouă cerere prin care, pe baza aceluiași dispozițiuni ale art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație, cere suspendarea executării aceleiași decizii, nu s'a schimbat nimic în situația de fapt, chiar după principiile generale aplicabile încheierilor date pe cale grațioasă, cererea de a doua este inadmisibilă, existând pentru Curte autoritate de lucru judecat;

Că, cu atât mai mult cererea de a doua este inadmisibilă, cu cât, când este vorba de formularea unei cereri de suspendare a executării unei hotărîri definitive, pe baza art. 71 alin. 2 din legea Curții de Casație, nici nu poate fi vorba de schimbarea de situațiuni de fapt, care să poată îndreptăți noi soluțiuni, în asemenea cazuri, fiind vorba de utilizarea unui drept, pe care legea îl pune la dispoziția părții, de a putea cere suspendarea executării hotărîrii definitive obținută în contra sa, cu satisfacerea condițiunii impuse de lege de a asigura pe partea potrivnică prin depunerea unei cauțiuni, fixată de lege, sau apreciată de instanță, drept de care, odată ce s'a folosit, partea, opuzându-și dreptul, nu mai poate reveni cu o nouă cerere, căci în cazul acesta ar însemna să dăm părții posibilitatea de a obține, prin eventuala revenire de către instanță asupra soluțiunii date cu ocazia rezolvării primei cereri, rezultatul pe care ea cu tot dinadinsul îl dorește, ceea ce nu a fost în intențiunea legiuitorului, o soluțiune odată dată având autoritate de lucru judecat pentru instanța care, pentru siguranța ce trebuie să domnească în ce privește stabilitatea soluțiunilor judecătorești, care asigură prestigiul instanței, nu poate reveni asupra ei;

Că în ce privește motivele noi invocate prin cea de a doua cerere bazată pe dispozițiunile art. 436 pr. civ., privitor la scurtarea termenului de vânzare, când obiectele supuse vânzării amenință să se strice sau să piară și ale art. 617 pr. civ., potrivit căruia dacă datornicul va da, în toate cazurile, garanție îndestulătoare, instanța va putea ridica sechestrul de asigurare în afară că ele privind ridicarea a însăși măsurii sechestrului asigurător streine de cererea de față, urmează să fie formulate înaintea instanței care a ordonat măsura asigurătoare, dar chiar dacă noile motive ar fi din acelea care să poată avea vreo legătură cu cererea de suspendare de executare, introdusă pe baza art. 71 din legea Curții de Casație, totuși ele nu pot să fie luate în considerare, din moment ce, existând în fapt, în momentul judecării celei dintâi cereri, urmau să fie invocate cu acea ocazie.

Că astfel fiind, cererea de față urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Ștefan P. Mihăileanu, Curtea respinge ca inadmisibilă cererea, etc.

(ss) Gh. T. Ionescu, Ștefan P. Mihăileanu, Gh. Polțer,

## CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

*Audiența din 11 Februarie 1936*

Președinția d-lui B. PATRAULEA Consilier  
Prefectura Jud. Constanța și a. cu I. Ghinsberg  
Deciziunea civilă nr. 21

Comitete școlare. Creanță contra lor. Urmărirea de către creditor. Nu se poate face decât pe calea indicată de art. 60 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice. Art. 3 din legea comitetelor școlare. Art. 214 din legea de organizare a Ministerului de Instrucție din 1930. Art. 13 din legea contenciosului administrativ.

*Comitetele școlare cari sunt stabilimente publice beneficiază de dispozițiunile legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1934 și creanțele*

*contra lor nu pot fi executate decât potrivit art. 60 din această lege, adică prin înscrierea lor în bugetul anului următor în care s'a făcut cererea, ținându-se seama de vechimea creanței și de data cererei.*

*Prin urmare, creanța intimatului creditor nefiind înscrisă în buget și nedovedindu-se că s'a cerut înscrierea, executarea pe calea dreptului comun nu este posibilă, astfel că tribunalul admitând cererea de validare a poprirei pe subvenția acordată comitetului școlar de prefectura județului a violat textele de mai sus.*

Curtea,

Asupra apelului înreg. sub nr. 103 din 1936, declarat de V. Belu, prefectul județului Constanța în această calitate și în baza deciziei delegațiunii permanente județene nr. 357 din 1935 și apelului înreg. sub nr. 106 din 1936, declarat de reprezentanții comitetului școlar județean Constanța, contra sentinței civile nr. 796 a Tribunalului Constanța, s. I-a, pronunțată în ziua de 10 Decembrie 1935, prin care s'a validat poprirea cerută de Isidor Ghinsberg din Constanța și efectuată prin procesul verbal din 3 Septembrie 1935 al portărelui St. Toma, în mâinile Prefecturii Județului Constanța, pe orice sume de bani ce ar avea să dea comitetului școlar județean Constanța sub orice formă sau titlu până la concurența sumei de lei 87.000 capital, procentele dela 1 Octombrie 1931, pe baza sentinței civile nr. 194 din 1933 și investită cu formula executorie la nr. 164 din 1933:

Având în vedere că prin motivele apelurilor și în dezvoltarea lor, apelanții au susținut: 1) greșit tribunalul a validat poprirea deoarece subvenția prevăzută în bugetul prefecturii de județ nu e certă și lichidă, ci se plătește numai în limita încasărilor ce se fac, deci nu este ceva obligatoriu pentru prefectură, ci ceva facultativ susceptibil de modificări în raport cu efectuarea încasărilor; 2) subvenția prevăzută în bugetul prefecturii nu se poate întrebuița decât în scopul pentru care a fost prevăzută în buget, având deci o destinație precisă fixată mai dinainte de prefectură neputându-se în niciun mod schimba destinația pentru care a fost afectată; 3) fondul comitetului școlar județean nu poate fi urmărit și poprit sub nicio formă pentru datorii cari n'au nicio legătură cu scopul pentru care a fost creat; 4) suma datorată de comitetul școlar lui Ghinsberg nu poate face obiectul unei urmăriri pe calea dreptului comun întru cât debitorul urmărit cât și terțul poprit sunt autorități publice.

Prin dispozițiunile art. 60 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice publicată în Monitorul Oficial nr. 103 din 5 Maiu 1934, se menționează în alin. final că, creanțele contra autorităților și instituțiilor prevăzute la art. I al sus. indicatei legi se vor executa numai prin înscrierea lor în bugetul anului următor celui în care s'a făcut cererea.

În art. I al legii enumerându-se autoritățile cari beneficiază de dispozițiunile legii se trece în rândul acestora și administrațiile publice de orice fel, fără să se pue acestora condițiunea ca bugetele lor să se voteze de Adunarea Deputaților, această condițiune referindu-se numai la instituțiunile de utilitate publică.

Având în vedere desbaterile urmate în cauză, susținerile părților și actele dela doasr, din cari se constată în fapt următoarele:

Prin cererea înreg. sub nr. 35.958 din 1935 la Tribunalul Constanța s. I-a Isidor Ghinsberg, din Constanța str. Marcu Aureliu nr. 15 cu domiciliul ales în această cerere la avocat Jean Iancu din Constanța str. Ion Grădișteanu nr. 2, cere validarea poprirei efectuate prin procesul-verbal din 20 Septembrie 1935 dresat de St. Toma portărel pe lângă Trib. Constanța, în mâinile Prefecturii Județului Constanța, prin

reprezentanții săi legali, pe orice sume de bani ar avea de dat sub orice formă, subvenție sau titlu, debitorului Comitetul Școlar Județean Constanța, prin reprezentanții săi legali; până la concurența sumei de lei 87.000 capital, plus procentele dela 1 Octombrie 1931 până la completa achitare plus 2000 lei cheltuieli de judecată, pentru despăgubirea sus numitului creditor.

Tribunalul prin sentința atacată constatând existența gatoriei, din actele prezentate și din răspunsul Prefecturii Constanța la interogator precum și din bugetul pe anul 1935-1936, anexat la dosar, constatând existența subvenției, pe anul în curs, în baza art. 455 și urm. proc. civ., a admis cererea de validare.

Curtea,

Având acestea în vedere, în soluționarea litigiului, urmează a stabili în primul rând dacă creanțele contra Comitetului Școlar Județean sunt susceptibile a fi executate după legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice sau după dreptul comun;

Având în vedere că prin decretul-lege nr. 3138 din 23 Iulie 1919, s'au organizat comitetele școlare, care, potrivit art. 3, primesc în virtutea legii, din momentul constituirei lor, personalitatea juridică;

Ele se conduc potrivit legii lor organice și sunt tutelate de Casa Școalelor potrivit dispozițiunilor art. 214 și următorii din legea nr. 190 pentru organizarea și funcționarea Ministerului Instrucțiunii Publice și al Cultelor din Iulie 1930;

Bugetul lor se votează de adunarea generală și se aprobă de Casa Școalelor, iar fondurile oricari le-ar fi origina, se consideră bani publici;

Aceste comitete școlare asigură în interesul general un serviciu public, special și urmează a fi considerate ca instituțiuni publice, dotate cu o personalitate juridică proprie, stabilimente publice afiliate organizațiunilor generale ale administrațiilor publice și participând într'o măsură oarecare de drepturile puterilor publice spre dozebire de stabilimentele de utilitate publică care sunt stabilimente private fondate și conduse de particulari lucrând câte odată sub supravegherea și cu permisiunea administrației publice, dar fără nicio delegațiune a puterii publice;

Având în vedere că, potrivit dispozițiunilor art. 60 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1934, creanțele contra Statului, autorităților și instituțiunilor prevăzute la art. I, se vor efectua numai prin înscrierea lor în bugetul anului următor celui în care s'a făcut cererea, ținându-se seamă de vechimea creanței și data cererei, — dispozițiune care corespunde și prevederilor art. 13 din legea contenciosului administrativ;

Având în vedere că art. I enumără autoritățile cari beneficiază de legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice și anume: 1) Statul, județele, comunele, administrațiile comerciale, casele autonome, camerele de industrie și comerț, camerele de agricultură, muncă și uniunile acestora, administrațiile publice de orice fel, precum și 2) instituțiunile de utilitate publică ale căror bugete se votează de Adunarea Deputaților;

Considerând că de dispozițiunile acestei legi beneficiază administrațiile publice de orice fel sau stabilimentele publice, — așa cum sunt numite de art. 13 din legea contenciosului administrativ, — indiferent dacă bugetul lor este votat de Adunarea Deputaților, această condițiune fiind cerută numai pentru instituțiunile de utilitate publică;

Considerând că această interpretare este dată și în instrucțiunile pentru aplicarea legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, publicate în Monitorul Oficial nr. 151 din 4 Iulie 1934, care arată că această lege este pusă la înde-

mâna Statului, județelor, comunelor, administrațiilor comerciale, caselor autonome, camerelor profesionale și uniunilor lor, tuturor autorităților și instituțiilor publice, — precum și a acelor instituțiuni de utilitate publică ale căror bugete se votează de Adunarea Deputaților;

Considerând că astfel fiind, comitetele școlare care sunt stabilimente publice, beneficiază de dispozițiunile acestei legi și nu pot fi executate decât potrivit dispozițiunilor art. 60, prin înscrierea lor în bugetul anului următor în care s'a făcut cererea, ținându-se seamă de vechimea creanței și data cererii;

Având în vedere că în cazul de față creanța intimatului

nu a fost înscrisă în buget și nici nu se dovedește că s'a cerut acest lucru și executarea pe calea dreptului comun nu este posibilă;

În consecință, apelul se învederează fondat și urmează a fi admis ca atare cu cheltueli de judecată conform art. 50 din legea accelerării judecăților din 1929.

Pe baza acestor motive, redactate de d-l consilier V. F. Petrescu, Curtea admite apelul, etc., resping cererea creditorului urmăritor I. Ghinsberg și invalidează poprirea, etc

(ss) B. Patraulea, V. F. Petrescu, I. Basarabescu.

Grefier (s) Cazacu

## JURISPRUDENȚA STREINĂ REZUMATA

CASAȚIA ITALIANĂ, I 24 Februarie 1936

*Contract de comision. Executare. Vânzare. Trecerea prețului în patrimoniul comitentului.*

Prețul pe care-l realizează comisionarul pe contul comitentului-vânzător, după predarea mărfii, se consideră încorporat de drept patrimoniului vânzătorului. așa încât separarea patrimoniului comisionarului la cererea creditorilor lui în caz de moarte sau faliment, nu împiedică pe comitent să-și retragă întreaga sumă care i se cuvine din vânzare. (Giur. it. 1936, I, 1, 452).

CASAȚIA ITALIANĂ I, 15 Aprilie 1936

*Societate anonimă. Acțiuni preferențiale. Clauză statutară. Suprimarea drepturilor preferențiale de adunarea generală. Legitimitate.*

Drepturile recunoscute în plus de statutul unei societăți anonime acțiunilor a căror detentori au adus în societate, pe lângă capital și activitatea lor profesională, nu sunt irevocabile, adunarea generală având dreptul să le suprimă cu majoritatea legală sau statutară, unificând regimul tuturilor acțiunilor. (Giur. it. 1936, I, 1, 473).

CASAȚIA ITALIANĂ I, 6 Mai 1936

*Succesiune. Legat determinat. Posesie de 30 ani. Prescripție.*

Când prin testament se lasă unui legatar un lucru determinat, proprietatea lucrului trece direct în patrimoniul legatarului.

Posesia lucrului legat, timp de 30 ani, de către erede atribuie acestuia proprietatea lucrului prin efectul prescripției. (Giur. it. 1936, I, 1, 477).

CASAȚIA ITALIANĂ, III, 7 Ian. 1936

*Obligațiuni cu scadență fixă. Locul plății. Prezența creditorului la domiciliul debitorului, insuficientă.*

În obligațiunile cu scadență fixă, în care s'a stipulat că plata se va face la domiciliul debitorului, pentru ca debitorul să fie pus în întârziere, este necesar ca creditorul să se prezinte la domiciliul debitorului și să-i ceară plata, nefiind suficientă prezența lui acolo, fără a manifesta voința lui de a fi plătit (Foro it. 1936, I, 689).

CASAȚIA ITALIANĂ, III, 22 Ianuarie 1936

*Concurență nelegală. Confuzie de produse. Element necesar. Aplicațiune.*

Confuzia de produse nu constituie un element necesar și indispensabil pentru a exista delictul de concurență nelegală, fiind suficient orice act neonest săvârșit în scopul de a provoca concurență, cum ar fi reclama făcută de o firmă comercială prin care ar afirma că în unele raiduri reușite de aviație, s'a utilizat produsele acelei firme, pe când în realitate au fost folosite produsele firmei concurente (Foro it. 1936, I, 683).

C. AP. FLORENȚA, 7 Ianuarie 1936

*Locațiune de operă. Mandat. Deosebiri. Aplicațiune.*

Mandatul se distinge de locațiunea de operă, prin obiect care în contractul de mandat este încheierea unei afaceri (tratarea și încheierea de negoții juridice. în speță plata unei cambii), pe când locațiunea de operă are ca obiect prestarea de muncă fizică și intelectuală.

Prin consecință, banca însărcinată de a plăti o cambie în străinătate, își poate substitui altă bancă în executarea mandatului primit, și nu e responsabilă de neexecutarea mandatului de către banca substituită, dacă nu i se poate imputa o culpă în elligendo (Foro it. 1936, I, 706).

C. AP. BOLOGNA, 26 Martie 1936

*Succesiune. Legat fiduciar. Document secret. Validitatea legatului.*

Legatul lăsat în favoarea unei persoane capabile să-l primească pentru ea, este valid chiar dacă testatorul printr'un act confidențial, nedestinat publicității, a atribuit legatului un caracter pur fiduciar, prin aceea că a indicat persoana căreia legatarul să-i predea legatul.

Dacă acest act confidențial a devenit notoriu, prin aceea că testatorul l-a menționat într'un testament succesiv al său, dând chiar acelui act denumirea de testament, această împrejurare nu influențează exigibilitatea legatului care trebuie dat legatarului respectiv, ca și cum acea declarație din actul secret nu ar exista sau actul nu ar fi fost cunoscut (Giur. it. 1936, I, 1, 256).

C. AP. MESSINA, 28 Martie 1936

*Cambie. Semnătură de favoare. Cunoștința giratarului. Promisiunea de a renunța la ea.*

Dacă semnătura acceptantului este de favoare, și giratarul-

posesor al cambiei cunoscând această împrejurare, a promis acceptantului că nu-i va cere plata, nu mai poate exercita contra lui acțiunea cambială.

Pentru dovedirea acordului intervenit, proba testimonială este admisibilă (Giur. it. 1936, I, 1, 246).

#### CURTEA DE APEL DIN PARIS, 4 Noembrie 1935

##### *Forma de renunțare creditară a succesorului neregulat*

La o succesiune au fost chemați soțul supraviețuitor și copilul din prima căsătorie. Prin act unilateral soțul supraviețuitor a declarat că renunță pur și simplu la dreptul de uzufruct ereditar. Mai în urmă, după ce copilul și-a manifestat dorința de a intra în posesiunea ereditară, soțul a revenit asupra declarației sale reclamându-și dreptul de uzufruct. Soțul a alegat că renunțarea a fost neregulată, neluând făcută la greșă conform art. 784 cod. civ. Curtea de Apel din Paris nu a primit această teză. Prin decizia sa Curtea a statuat că declarațiile la greșă nu se aplică succesiunilor neregulate. În consecință s'a considerat ca valabilă renunțarea făcută (Din Rev. Trim. de dr. civil 1936, nr. 1, pag. 217).

NOTA. — Art. 784 cod. civ. fr. (695 cod. civ. rom.) spune că renunțarea la o succesiune nu se presupune și că ea trebuie făcută la greșă tribunalului de prima instanță al districtului în care s'a deschis succesiunea și pe un registru ținut anume pentru aceasta.

Renunțarea de care vorbește acest text este renunțarea unilaterală la o succesiune. Această renunțare nu este valabilă, decât numai dacă este făcută în formele prevăzute de lege. Renunțarea făcută altfel, chiar dacă este iacută printr'un act autentic, nu este valabilă. Prevederea ca ea să fie trecută într'un anumit registru, constitue și un mod de publicitate al renunțării. Formele acestea trebuiesc respectate, pentru ca actul să fie valabil.

Dar dacă renunțarea unilaterală trebuie făcută printr'o declarație la greșă, condiția aceasta nu mai este cerută, când renunțarea este cuprinsă într'o convenție. Nimic nu s'ar opune ca asemenea convenții să fie valabile. Libertatea convențiilor se aplică și acestor convenții, cât timp nu este o piedică, care s'ar opune valabilității lor. Or, această piedică există numai pentru declarațiile unilaterale, iar nu pentru renunțările prin convenții (A se vedea și *Hamangiu-Georgean*, Cod. civ. adn., vol. II, jurisprudențele corespunzătoare sub art. 695).

Dar dispozițiile privitoare la renunțările unilaterale, se aplică la orice succesiune *ab intestat*, regulată sau neregulată, sau aceste dispozițiuni se aplică numai la succesiunile regulate?

Prin decizia mai sus rezumată sa statuat că aceste dispozițiuni se aplică numai la succesiunile regulate. Ca urmare a acestui principiu Curtea din Paris a respins pretenția unei soții, care susținea că renunțarea la succesiunea soțului, făcută de aceasta prin act notarial, nu putea să fie valabilă, pe considerația că nu a fost făcută la greșă.

Părerea aceasta care își are aderenți și în doctrină, este combătută de d-l *Savatier* în observațiile pe care le face în Rev. trimestrielle asupra deciziunii Curții din Paris.

Intr'adevăr, textul nu distinge. Formula sa este generală. El se va aplica deci tuturilor succesiunilor *ab intestat*.

Apoi scopul urmărit prin trecerea declarației în registru este ca terții să ia cunoștință de renunțare. In-

teresul terților este același, fie că este vorba de o succesiune regulată sau neregulată.

Privitor la speța judecată de Curtea din Paris d-l *Savatier* arată că este dispus să fie de partea soluției practice a deciziunii, însă pentru alte motive decât cele arătate în ea. Soluția Curții s'ar putea menține, spune d-l *Savatier*, dacă s'ar fi interpretat declarația ca o ofertă făcută moștenitorului.

Prin declarația de renunțare de sigur că partea succesorală vine la un alt moștenitor. Însă declarația nu poate să fie interpretată ca o ofertă, din cauză că partea succesorală trece la un alt moștenitor. Oferta există când ea caută să ducă la o convenție. Declarația de renunțare însă nu urmărește acest lucru. De aceea ea nu poate fi interpretată ca o ofertă.

HARITON UDREA,

## CATRE D-NII ABONAȚI

**D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunii de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.**

**Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str. Artei nr. 5, București, fie prin încasatorii noștri împuterniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm, a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.**

**Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă și pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.**

A apărut:

**REPERTORIUL LUCRĂRILOR MELE DE DREPT ȘI PROCEDURĂ PENALĂ 1919 — 1935**, cuprinzând un index cronologic al lucrărilor și un index alfabetic pe materii, de *Vintilă Dongoroz*, Conferențiar Universitar, avocat.

Lucrarea este de cea mai mare utilitate practică pentru d-nii avocați și magistrați căci le înlesnește consultarea operilor autorului. Prețul 40 lei

De vânzare la toate librăriile. Depozitul general la *Curierul Judiciar*.

**REGIMUL FISCAL AL MOȘTENIRILOR ÎN ROMÂNIA ȘI ALTE ȚĂRI** adnotat și comentat de d-l **MIHAIL I. BĂDULESCU**, Doctor în Drept, Șeful Serviciului succesiunilor din Ministerul Finanțelor, cu o *Prefață* de d-l avocat *Alex. Velescu*.

Volumul cuprinde 240 pag. *Prețul* 120 lei iar pe hârtie extra velină lei 150.

**LEGEA SANITARA**, cu toate modificările la curent și cu noua numerotare a articolelor, făcută de Ministerul Sănătății, (Biblioteca Legilor uzuale adnotate nr. 639). Lei 60.